

Základní škola a Mateřská škola Křelov-Břuchotín, příspěvková organizace
Lipové náměstí 18, 783 36 Křelov-Břuchotín

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV, Praha 2023

Učíme se pro život

Schválený pedagogickou radou: 2. 9. 2024
Platný od: 2. 9. 2024
Číslo jednací: ZŠFo 06/22

Obsah

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	3
2.1 Velikost a úplnost školy, vybavení školy	3
2.2 Charakteristika pedagogického sboru	4
2.3. Charakteristika žáků	4
2.4. Dlouhodobé projekty	4
2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	4
3. Charakteristika ŠVP	5
3.1 Zaměření školy	5
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	6
3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných	7
3.4 Začlenění průřezových témat do vyučovacích předmětů	9
4. Učební plán pro 1. stupeň	22
4.1 Poznámky k učebnímu plánu	23
5. Učební osnovy	23
5.1 Přehled vzdělávacích oblastí a názvy předmětů	Chyba! Záložka není definována.
5.2 Charakteristika vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK	23
5.3 Charakteristika vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK	26
5.4 Charakteristika vyučovacího předmětu MATEMATIKA	27
5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu INFORMATIKA	30
5.6 Charakteristika vyučovacího předmětu ČLOVĚK A JEHO SVĚT	31
5.7 Charakteristika vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA	33
5.8 Charakteristika vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA	34
5.9 Charakteristika vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA	36
5.10 Charakteristika vyučovacího předmětu PRACOVNÍ VÝCHOVA	37
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	39
6.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků ve škole a na akcích pořádaných školou	39
6.2 Hodnocení prospěchu	39
6.3 Hodnocení chování	41
6.4 Hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	42
6.5 Celkové hodnocení žáka na vysvědčení	42
7. Školní vzdělávací program školní družiny	43
7.1 Charakteristika, umístění, vybavení ŠD	43
7.2 Cíle výchovně – vzdělávací práce ve školní družině	43
7.3 Klíčové kompetence – integrované vzdělávací cíle	44
7.4 Formy vzdělávání	45
7.5 Délka a časový plán vzdělávání	45
7.6 Obsah vzdělávání	45
7.7 Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání	47
7.8 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadané žáky ..	47
7.9 Popis materiálních a ekonomických podmínek	47
7.10 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	48
8. Osnovy – tabulky	

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program je závazným dokumentem školy. Nabývá účinnosti 2. 9. 2024.

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Učíme se pro život*, zpracován podle RVP ZV, Praha 2023

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Křelov-Břuchotín, příspěvková organizace

Adresa: Lipové nám. 29/18,
Křelov-Břuchotín
PSČ 783 36
IČO: 70 996 318

Ředitelka: MgA. Hana Blažková

Kontakty: tel. číslo: 585 38 12 90
e-mail: zskrelov@seznam.cz
www.zsmskrelov.cz

Základní škola

Typ školy: neúplná základní škola

ZŠ je malotřídní základní škola poskytující vzdělání žákům 1. - 5. ročníku. Žáci jsou vyučováni ve třech třídách (1. ročník – I. třída, 2. a 3. ročník – II. třída, 4. a 5. ročník – III. třída).

Školní družina

Počet oddělení: 2

Provozní doba: 6:30 – 7:30, 11:25 – 16:25

Mateřská škola

Provozní doba: 6:15 – 16:15

Adresa: Lipové náměstí 5

Školní jídelna – výdejna

Obědy se dováží z Fakultní ZŠ Olomouc, Tererovo náměstí 1.

Zřizovatel:

Obec Křelov-Břuchotín

M. Majerové 45/25,

Křelov-Břuchotín

PSČ 783 36

IČO: 63028255

Podpis předsedy školské rady

MgA. Hana Blažková
ředitelka školy

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy, vybavení školy

Základní škola a Mateřská škola Křelov-Břuchotín, příspěvková organizace tvoří jeden právní subjekt, jehož součástí je základní škola, mateřská škola, školní družina a školní jídelna – výdejna stravy. MŠ a ŠJ jsou umístěny v samostatné budově, přibližně 5 minut od ZŠ. Dovoz stravy je zajištěn ze ŠJ při FZŠ Tererovo náměstí v Olomouci.

ZŠ Křelov-Břuchotín (dále jen škola) je venkovská malotřídní škola s pěti postupnými ročníky. Výuka probíhá ve spojených ročnících, ročníky jsou spojeny podle počtu žáků v daném školním roce.

Školu navštěvuje přibližně 45 žáků.

Budova školy je situována ve středu obce. Ve škole je celkem 6 prostorných učeben. Tři učebny slouží jako kmenové třídy pro výuku. Čtvrtá učebna je vybavena počítači připojenými na internet. Další učebna je primárně určena pro výuku anglického jazyka. Poslední učebna je k dispozici pro činnost ŠD, i zde mají žáci přístup k počítači. O přestávkách mohou žáci využívat chodby a hrací koutky ve třídách, o velké přestávce pak za vhodného počasí školní dvůr a zahradu.

Učitelé mají k dispozici sborovnu a kabinet učebních pomůcek. V učebně pro anglický jazyk je umístěna školní knihovna.

Součástí budovy jsou také dívčí a chlapecké toalety na každém podlaží, v přízemí školy jsou žákům k dispozici šatní skříňky.

Škola je zajištěna proti vstupu cizích osob do budovy videotelefonem. V ranních hodinách, kdy jsou dveře otevřeny pro volný vstup žáků do školy, je vchod osobně hlídán paní školnicí. Škola nemá vlastní tělocvičnu, hodiny TV jsou zajištěny pronájemem místní sokolovny TJ-Křelov. Vedle školy je vybudováno dětské hřiště, které je využíváno v hodinách TV, ŠD a o velkých přestávkách.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracuje devět pedagogických pracovníků – ředitelka školy, zástupkyně ředitelky, čtyři učitelky, dvě vychovatelky ŠD a asistentka pedagoga. Na základní škole působí výchovný poradce. Pracovníci školy se soustavně vzdělávají v rámci DVPP, a tím si doplňují odbornou způsobilost.

2.3 Charakteristika žáků

Naši základní školu navštěvují žáci ze zdejší obce a přilehlého okolí. Škola v rámci integrace zajišťuje také výchovu a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a s odlišným mateřským jazykem, spolupracujeme s odbornými školskými poradenskými zařízeními. Žáci, jimž byla diagnostikována podpůrná opatření, se vzdělávají podle individuálního vzdělávacího plánu, dle potřeb jsou vyučováni s pomocí asistenta pedagoga. Respektujeme doporučení školského poradenského zařízení – PPP Olomouc a SPC Olomouc.

2.4 Dlouhodobé projekty

Během školního roku realizujeme několik projektů rozličně tematicky zaměřených. Obsah projektu vychází z kulturních tradic momentální nabídky vzdělávacích institucí a aktuálních výchovně vzdělávacích potřeb naší školy. Pořádáme kulturně vzdělávací exkurze a výlety. Dlouhodobě se snažíme ovlivňovat životní styl a chování žáků, podporovat návyky a postoje upevňující jejich zdraví, spolupracujeme s rodinami.

Podporujeme aktivity zaměřené na environmentální vzdělávání, zdravý životní styl a rozvoj čtenářské gramotnosti. Organizujeme plavecký výcvik žáků.

Naše škola se zapojuje do projektů financovaných EU (Šablony III.) a také je zapojena do projektu „Ovoce a mléko do škol.“ (viz <https://www.zsmskrelov.cz/>)

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráci s rodiči žáků se snažíme neustále rozvíjet různými formami. Rodiče mohou školu kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím navštívit. Pravidelně se scházíme na třídních schůzkách a konzultacích. Organizujeme projektová vyučování a dílny, na které jsou vždy rodiče zváni. Každoročně pořádáme dny otevřených dveří. Rodiče jsou pravidelně informováni o činnosti školy prostřednictvím školního časopisu, webových stránek nebo mailu. Jsme schopni v případě potřeby zajistit distanční vzdělávání.

Velmi dobrá je spolupráce s obcí, školskou radou, PPP Olomouc a SPC Olomouc.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

- ❖ ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetenci RVP ZV
- ❖ základní vzdělávání naší školy je sestaveno tak, aby co nejlepším a nejvhodnějším způsobem připravilo žáky pro vstup do života
- ❖ klademe důraz na všestranný rozvoj osobnosti každého žáka
- ❖ hlavní prioritou školy je vytvořit žákům klidné, rodinné zázemí pro vzdělávání
- ❖ další prioritou je připravit žáky na přechod do velkých městských škol
- ❖ učíme žáky ty znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě bez zbytečných encyklopedických poznatků
- ❖ při výuce využíváme efektivní metody výuky, žáky vedeme k týmové práci, k vzájemné pomoci a respektu, ke spolupráci, využíváme komunikačních a informačních technologií
- ❖ posilujeme význam výuky cizích jazyků s preferencí anglického jazyka
- ❖ vedeme žáky k dobrovolné kázní, k dodržování stanovených pravidel vzájemného soužití a školního řádu
- ❖ věnujeme stejnou péči všem žákům bez rozdílu nadání, inteligence, zdravotního stavu a sociálního zázemí
- ❖ snažíme se neustále zvyšovat prestiž školy mezi veřejností a případné nedostatky maximálně eliminovat a ihned napravovat

Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- ❖ umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- ❖ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- ❖ vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- ❖ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- ❖ připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- ❖ vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- ❖ učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- ❖ vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- ❖ pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

3.2 Výchové a vzdělávací strategie

V rámci ŠVP se snažíme přiblížit školu co nejvíce žákům, udělat ji pro ně přitažlivou, zajímavou a užitečnou. Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby na úrovni školy vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání a které tvoří jeho základní strategii. Za klíčové jsou považovány tyto kompetence:

- ❖ Kompetence k učení
- ❖ Kompetence k řešení problémů
- ❖ Kompetence komunikativní
- ❖ Kompetence sociální a personální
- ❖ Kompetence občanské
- ❖ Kompetence pracovní
- ❖ Kompetence digitální

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. K jejich utváření a rozvíjení směřují každodenní činnosti školy, tj. vyučování, ale i další aktivity a činnosti, které se školou souvisejí.

Výchové a vzdělávací strategie u jednotlivých klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.
- Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.
- Navozujeme práci v motivujícím prostředí s přiměřeným učivem a použitím vhodných metod, které podporují zvědavost žáků.
- Uplatňujeme motivační hodnocení a vedeme žáky k sebehodnocení.
- Umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost.
- Zapojujeme žáky do různých soutěží.
- Zadáváme žákům vhodné domácí úkoly, vedeme žáky k samostatné i týmové práci.
- Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos.
- Vedeme žáky k využití digitálních technologií při učení.

Kompetence k řešení problémů

- Při výuce motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života.
- Uplatňujeme mezipředmětové vztahy, zařazujeme praktická cvičení.
- Podporujeme netradiční způsoby řešení.
- Vedeme žáky k postupnému zdokonalování v práci s informacemi ze všech možných zdrojů – ústních, tištěných, mediálních a počítačových.
- Zařazujeme do výuky aktivity, které žáky motivují úměrně k jejich věku k používání digitálních technologií.
- Vedeme žáky k ověřování správnosti postupu a výsledku řešení problému.
- Na škole v přírodě a při projektových dnech vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích výukové činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.
- Vedeme žáky k dokončování práce podle jasného obsahového a časového zadání úkolu.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu, k rozšiřování aktivní slovní zásoby odpovídající danému věku.
- Učíme žáky vhodnou formou argumentovat a obhajovat svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor druhých.
- Umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce.
- Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami, dodržujeme ve styku se žáky a jejich rodiči etiku komunikace, působíme jako jejich vzor.

- Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování.
- Umožňujeme žákům při vhodných příležitostech komunikovat prostřednictvím různých digitálních technologií.

Kompetence sociální a personální

- Při rozvoji sociálních vztahů vycházíme na praktických cvičení a úkolů (při Tv, škole v přírodě apod.).
- Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování a k vytváření příjemné atmosféry a prostředí.
- Učíme je k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.
- Během vyučování mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vedeme je ke spolupráci a vzájemné pomoci při učení, vedeme žáky k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.
- Usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině.
- Umožňujeme žákům s pomocí dospělých řešit jejich citové vztahy.

Kompetence občanské

- Umožňujeme žákům ve třídních kolektivech stanovovat společná pravidla chování.
- Vedeme žáky k prosazování svých zájmů vodnou formou a učíme je vážit si jiných lidí, vzájemné ohleduplnosti a pomoci.
- Nabízíme žákům v režimu školy takové aktivity, které motivují žáky k podpoře a ochraně zdraví, vedeme je k odpovědnosti za své zdraví a zdraví jiných.
- Žáky vedeme k třídění odpadů.
- Usilujeme o to, aby se při všech akcích a pobytech v přírodě žáci chovali zodpovědně a přispívali k ochraně přírody a kulturních památek.
- Seznamujeme žáky s kulturou jiných národů (mj. kultura cizinců na škole).
- Cíleně podporujeme integraci žáků vyžadující zvláštní péči a podporujeme žáky mimořádně nadané.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k osvojování základních pracovních dovedností a návyků.
- Vedeme žáky k samostatné práci na základě vysvětlení postupu či písemných návodů.
- Vedeme žáky k bezpečnosti při práci s digitálními technologiemi, k poznávání rizik spojených s používáním digitálních sítí, učíme je vnímat, že každou svou akci v digitálním prostředí zanechávají stopu.
- Výuku doplňujeme o praktické exkurze.
- Nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájem o další orientaci.
- Vedeme žáky k aktivnímu sebehodnocení.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k vhodnému využívání digitálních technologií ve výuce, v domácí přípravě i v zapojení do života školy.
- Umožňujeme žákům pravidelný kontakt s digitálními technologiemi, především pro usnadnění a zefektivnění jejich práce.
- Pravidelně aktualizujeme software a seznamujeme žáky s možnostmi i riziky nových aplikací.
- Při práci s digitálními technologiemi předcházíme situacím, které ohrožují bezpečnost a zdraví žáků, seznamujeme je s etickým jednáním a s riziky v digitálním prostředí.

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola, podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti se člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření zahrnují poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení (Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje), úpravu organizace, obsahu, hodnocení a forem a metod vzdělávání, využívání kompenzačních pomůcek a speciálních pomůcek a učebnic. Podpůrná opatření také zahrnují možnost úpravy očekávaných výstupů ve vzdělávání u definované skupiny žáků. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Podpůrná opatření škola následně specifikuje v individuálním vzdělávacím plánu, rodič o IVP žádá a ředitel školy jej schvaluje na základě §16 školského zákona a §3 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných. Podpůrná opatření zahrnují také personální posílení výuky např. asistentem pedagoga.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Podpůrná opatření I. stupně

Podpůrná opatření 1. stupně se týkají žáků s rizikem rozvoje speciálních vzdělávacích potřeb – žák vykazuje mírné či přechodné obtíže ve vzdělávání, které lze zvládnout mírnými úpravami v režimu výuky a školní přípravy. Na úpravách vzdělávání se podílí učitelé ve spolupráci se zákonnými zástupci. Podpůrná opatření představují zejména úpravy v organizaci práce se žákem, v metodách výuky, ve způsobech hodnocení žáka a v případném poskytnutí pomůcek pro vzdělávání žáka, které nevyžadují další finanční prostředky.

Jejich navržení, realizace a vyhodnocení je v kompetenci školy.

Tato podpůrná opatření mají podobu jednak individualizace přístupu k žákovi a jednak tzv. Plánu pedagogické podpory. Pokud podpůrná opatření poskytovaná školou nepovedou k úpravě vzdělávání žáka a k pozitivní změně, škola nejpozději do 3 měsíců požádá zákonného zástupce žáka o návštěvu školského poradenského zařízení.

Plán pedagogické podpory (PLPP)

PLPP sestavuje třídní učitel, pokud nepostačuje přímá podpora a individualizovaná pomoc žákovi. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí ap. Ředitelka školy stanoví termín přípravy PLPP, třídní učitel organizuje společné schůzky s rodiči a ostatními pedagogy. Plán obsahuje údaje o žákovi, důvod, proč je vytvářen, co je plánováno s žákem dělat, stručný popis jeho obtíží, stanovení cílů PLPP, dále obsahuje metody výuky, organizaci výuky, hodnocení žáka, pomůcky. Plán je následně vyhodnocován. Je s ním seznámen žák, rodiče, ostatní vyučující. PLPP je součástí žákovy dokumentace ve školní matrice.

Individuální vzdělávací plán žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. IVP se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného §3 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka.

Zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitelka školy, jeho zpracováním je pověřen třídní učitel žáka. IVP se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka.

S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu.

Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole

poradenskou podporu.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za nadaného se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech. Za mimořádně nadaného se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou.

Při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných postupuje škola podobně jako u ostatních žáků se speciálně vzdělávacími potřebami. IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními učiteli, spolupracuje také s rodiči žáka. IVP má písemnou podobu. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného §28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. IVP je závazným dokumentem a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

3.4 Začlenění průřezových témat do vyučovacích předmětů

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a nezbytně patří do základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích předmětů. Průřezová témata jsou na naší škole realizována formou integrace v jednotlivých vyučovacích předmětech. Jednotlivé okruhy průřezových témat jsou také integrovány do činností školní družiny.

❖ Český jazyk 1.-5. ročník

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

smyslové vnímání – zrak, sluch, hmat, cvičení paměti, pozornosti, problémové úlohy, rébusy, rozvoj slovní zásoby

Sebepoznání a sebepojetí

dramatické hry, já a moje tělo, popis osoby, zvířete, věci, vztahy v rodině, sebehodnocení svých znalostí a úspěchů

Seberegulace a sebeorganizace

řešení samostatných úkolů, odhad vlastních schopností, tiché čtení, moje role ve dvojici, ve skupině

Psychohygiena

tělovýchovné chvílky, relaxační cvičení, hudba jako zklidňující prvek, dechová cvičení

Kreativita

tvoření vět na daná slova, dovyprávění příběhu, vymyšlené příběhy, užití prvků dramatické výchovy, čtení s porozuměním, otázky a odpovědi k textu

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

vzájemné poznávání a soužití ve třídním kolektivu, seznamování s dospělými pracovníky školy, popis a charakteristika osob

Mezilidské vztahy

seznámení se s pravidly chování ve škole, snaha o jejich dodržování, rozpoznání, co je správné a co ne, pomoc druhému, využití pohádkových textů – „dobro x zlo“

Komunikace

monolog x dialog – jeho pravidla, pozdrav, prosba, omluva, umět o něco požádat, poděkovat, odmítnout

Kooperace a kompetice

spolupráce ve dvojicích, ve skupině, náhodné vazby, rozdělení rolí

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

společné řešení problému, modelové situace – nacvičování

Hodnoty, postoje, praktická etika

právo říci svůj názor mají všichni, naslouchání druhým, slušná forma komunikace

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

znát jméno školy, adresu, účast na akcích školy

Občan, občanská společnost a stát

znát svá práva a povinnosti, umět nést odpovědnost za své činy

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

vyprávění o dovolené v zahraničí, pohledy, fotografie, využití olympijských her a jiných mezinárodních utkání

Objevujeme Evropu a svět

my v cizině x cizinci v naší vlasti, měště, cizí jazyk, národní zvyky a tradice, písně, tance, jídlo

Jsme Evropané

členství v EU

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

jedinečnost každého – vyprávění o sobě, co rád dělám, zvyky rodin – trávení Vánoc, Velikonoc, poznávání našich kulturních památek – výlety

Lidské vztahy

hodnocení mezilidských vztahů v přečtených textech, srovnání se skutečností ve třídě, v rodině, využití pohádek – hodnocení vlastností pohádkových postav

Etnický původ

Jsou-li ve třídě žáci z etnických menšin – porovnání zvyků (Vánoce, Velikonoce)

Multikulturalita

využití slovenské literatury – rozdíly a shody,

Princip sociálního smíru a solidarity

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

jsme součástí přírody, pozorování a ochrana svého okolí

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

třídění odpadu ve škole, ochrana zvířat a životního prostředí – využití textů v učebnici

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MV)

Tematické okruhy receptivních činností:

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

práce s dětskými časopisy – rozvíjení vkusu

interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

sloh – tvorba zprávy, sestavení oznámení

stavba mediálních sdělení

pozvánka na školní besídku, grafický záznam přímé řeči

vnímání autora mediálních sdělení

fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:

tvorba mediálního sdělení

práce v realizačním týmu

❖ **Matematika 1. - 5. ročník**

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – rozvíjení pozornosti a soustředění při získávání poznatků z nového učiva a při jeho procvičování, rozvíjení smyslového vnímání, rozvoj dovednosti zapamatování **Sebezpoznání a sebepojetí** – rozvíjení vztahu ke vzdělání, pozitivní přístup k získávání znalostí

Seberegulace a sebeorganizace – u všech typů příkladů využití sebekontroly pomocí zkoušky, u slovních úloh zkontrolování si postupu řešení a nepodléhání panice (sebeovládání) při špatném vyřešení úlohy, při delší časové práci se naučit si rozdělit čas, naučit se nést důsledky svého uvažování, nenechat se zmást

Psychohygienu – rozvíjení schopnosti nepodléhat stresům z neúspěchu, ale snažit se jim předcházet, vyhledání pomoci při řešení potíží (práce s pomocnými kartami a tabulkami: vzorce, tabulka násobků apod.), relaxační hry

Kreativita – rozvíjení schopnosti uplatnit své nápady při řešení slovních úloh, tvoření vlastních slovních úloh, zajímavých příkladů, hlavolamů

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání se v třídním kolektivu, při práci dvojic a skupin

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy v kolektivu, cvičení tolerance a pochopení pro slabší spolužáky, při práci skupin a dvojic: rozvíjení schopnosti pracovat s různými žáky, respektování práce druhých, vzájemná pomoc při řešení úloh

Komunikace – rozvíjení schopnosti komunikovat s ostatními žáky a s učitelem při řešení matematických cvičení

Kooperace a kompetice – rozvíjení schopnosti pracovat ve skupině: koordinace práce, společné řešení problému, respektovat vedoucího skupiny, hodnocení spolupráce; při soutěžích se učit etické zvládání situací – nepodvádět, zvládat neúspěch, nepovyšovat se

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání úkolů vyplývajících z učiva, cvičení dovednosti řešit vzniklé problémy – různá řešení, pomoc druhých; dokázat v učivu navázat na učivo již osvojené, umět si stát za svým rozhodnutím

Hodnoty, postoje, praktická etika – při práci si uvědomovat svoji zodpovědnost, hlavně při práci skupin; spoléhat se na sebe i na ostatní, spravedlivé hodnocení práce svoji i druhých, cvičení pozitivních vztahů ke spolužákům – ohleduplnost, tolerance, pomoc

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola – nácvik sdělování svého názoru a respektování názoru (nápadu) někoho jiného, aktivní zapojení do řešení daných úkolů

Občan, občanská společnost a stát – odpovědný přístup k přípravě na hodinu (práva a povinnosti)

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – využití prvků demokracie i v hodinách matematiky – řád, norma, spravedlivé hodnocení

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá – využití vlastních zkušeností, poznatků získaných v ČAJS u (Aritmetika – práce s velkými čísly: porovnávání čísel označujících rozlohu světadílů a oceánů, využití tabulek a grafů; Geometrie – úsečky označující délku, vzdálenosti a jejich porovnávání, práce s grafy a tabulkami, převody délkových jednotek)

Objevujeme Evropu a svět – tvoření a řešení slovních úloh, tabulek a grafů, zajímavých cvičení s tematikou Evropy (práce s čísly označujícími rozlohu, počet obyvatel evropských států, práce s čísly označujícími nadmořské výšky hor, délky řek, plochy oceánů a moří, příklady s čísly vyjadřujícími vzdálenosti různých měst, využití tabulek a grafů)

Jsme Evropané – znalost cizích měn, zejména euro

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní difference – respektování lidí jiných etnik

Lidské vztahy – rozvíjení schopnosti spolupráce s ostatními v třídním kolektivu, na společné práci se podílí všichni, tolerance integrovaných žáků, uplatňování principu slušného chování

Etnický původ

Multikulturalita – vzájemné obohacování se ve třídě – naslouchání druhým

Princip sociálního smíru a solidarity

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Základní podmínky života – voda – využití při slovních úlohách o spotřebě vody v domácnosti, spojitost s ochranou vody a jejím šetření, v geometrii jednotky objemu; energie – elektrická energie a její hodnota, šetření el. energie (slovní úlohy o domácnosti, práce s grafy a tabulkami)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady a hospodaření s odpady – druhotné suroviny: slovní úlohy související se sběrem papíru, porovnávání nasbíraného množství – tabulky, grafy, diagramy, v geometrii jednotky hmotnosti

Vztah člověka k prostředí

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

stavba mediálních sdělení

vnímání autora mediálních sdělení

fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:

tvorba mediálního sdělení

práce v realizačním týmu

❖ Člověk a jeho svět 1. - 5. ročník

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

Cvičení smyslového vnímání (např. pokusy s potravinami, poznávání přírodnin – zkoumání jejich vlastností). Rozvíjení pozornosti, soustředění, paměti; schopnosti údaje vyhledávat, pracovat s nimi a využívat je (učebnice, prospekty, encyklopedie, propagační materiály, internet).

Sebepoznání a sebepojetí

Rozvíjení vztahu ke vzdělávání a kladného přístupu k získávání znalostí dle vlastních možností. Snaha o překonávání překážek. Důraz na vlastní nápaditost, tvořivost, snaha o samostatný přístup k probírané látce, učivu.

Seberegulace a sebeorganizace

Cvičení sebekontroly a sebeovládání při upevňování poznatků, procvičování a opakování. Plánování učení a zodpovědná příprava na referáty. Kombinovat samostatné i skupinové práce – nutnost vyslechnout a pracovat s názorem druhých.

Psychohygiena

Rozvíjení dovednosti nepodléhat zátěžovým situacím, ale předcházet jim. Snaha o pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému. Umět najít pomoc při potížích (komunikace s učitelem, linky bezpečí). Využívání modelových situací, ve kterých je rozvíjena snaha o společné řešení problému. Vytvořit prostředí vzájemné důvěry a inspirace pro tvoření.

Kreativita

Rozvíjení schopnosti uplatnit vlastní nápady. Tvorba referátů, tajenek, úkolů pro ostatní spolužáky.

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Vzájemné poznávání se v třídním kolektivu, rozvíjení hlubšího poznání spolužáků – neposuzovat je podle prvního dojmu. Rozvíjet další poznávání při práci ve dvojicích, skupinách, vycházkách, výletech.

Mezilidské vztahy

Uplatňovat péči o kvalitní vztahy v kolektivu, cvičit toleranci a pochopení pro spolužáky, umění respektovat se navzájem). Sledování mezilidských vztahů v různých časových obdobích. Sledování porušování lidských práv v naší historii.

Komunikace

Zdokonalování se v komunikaci verbální – modelové situace (prosba, omluva, informace pro druhé, vysvětlení, asertivní jednání, dialog apod). V historii sledovat neexistující komunikaci i s důsledky.

Kooperace a kompetice

Rozvíjení schopnosti pracovat v kolektivu (ve dvojicích, ve skupině), hodnotit spolupráci a její přínos, umět se podřídit práci skupiny. Sledovat další příklady spolupráce mezi lidmi, národy, státy (např. spolupráce evropských států při řešení celoevropských problémů – Evropská unie).

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Zvládání problémů vyplývajících z učiva, cvičení dovednosti řešit tyto problémy. Hledat v historii souvislosti a způsoby řešení problémů.

Hodnoty, postoje, praktická etika

Cvičení pozitivních vztahů ke spolužákům – rozvíjet pomoc a ohleduplnost na základě vlastního žebříčku hodnot.

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

Nácvik otevřeně a slušnou formou sdělit svůj názor při řešení daných úloh.

Občan, občanská společnost a stát

Odpovědný přístup k přípravě na hodinu – práva a povinnosti žáků. Aplikace na historické události – práva a povinnosti v různých společenstvech

Formy participace občanů v politickém životě

Obec jako základní samosprávná jednotka, volby.

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Prvky demokracie v hodinách – řád, norma, spravedlivé hodnocení. V historických souvislostech – demokracie a diktatura v našich dějinách. Co je to Ústava, její význam.

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

Na základě vlastních zkušeností z cestování po jiných zemích během prázdnin. Seznamování s tradicemi, zvyky, životním stylem, zajímavostmi, odlišnostmi, jazyky národů v Evropě.

Zpracování poznatků do referátů, využití encyklopedií, map, internetu.

Objevujeme Evropu a svět

Naše vlast a Evropa (naši sousedé, srovnání s ostatními státy). Žáci poznávají povrch, přírodní útvary a vodstvo v Evropě, faunu a floru v Evropě i ve světě. Seznamují se s evropskými státy a jejich hlavními městy. Učí se specifika jednotlivých států (vlajky, státní symboly, měna apod.)

Jsme Evropané

Seznámení s historickými kořeny evropské civilizace. Připomenutí rozdělení Evropy po 2. světové válce a integrace Evropy v 90. letech 20. století – Evropská unie.

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

Poznávání vývoje naší kultury. Promítání cizích vlivů do české kultury a naopak: české osobnosti ovlivňují světovou kulturu

Lidské vztahy

Rozvíjení schopnosti spolupráce v třídním kolektivu, prosazovat slušné chování. Aplikace na různé životní situace, etická výchova.

Etnický původ

Respektování jiných etnických skupin i s jejich odlišnostmi. Česko – německá otázky v historii, problém židů za druhé světové války, soudobá rasová nesnášenlivost, národnostní menšiny.

Multikulturalita

Rozvíjet vzájemné obohacování se a naslouchání druhým ve třídě, zkušenosti využívat ve vztahu k příslušníkům jiných sociokulturních skupin.

Princip sociálního smíru a solidarity

Vedení k nekonfliktnímu životu ve třídě.

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Zařazování rostlin a živočichů do různých ekosystémů (rostlinná a živočišná pásma v Evropě i ve světě). Význam jednotlivých ekosystémů pro život na Zemi. Naše obec a její vliv na okolní přírodu (čističky vod, sběrné dvory, černé skládky apod.).

Základní podmínky života

Základní podmínky života na Zemi, nutnost ochrany životního prostředí – ekologie, národní parky, rezervace, chráněné krajinné oblasti (ochrana vzácných živočišných a rostlinných druhů). Možnosti ohrožení zákl. podmínek života.

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Seznámení se základními globálními problémy lidstva. Životní prostředí a zemědělství a chemie, doprava, průmysl, odpady. Možnost zapojení se do ochrany životního prostředí.

Vztah člověka k prostředí

Co můžeme udělat my pro ochranu prostředí. Naše obec a příroda – zajišťování ochrany životního prostředí v obci. Seznámení s ekologickými problémy v okolí a jejich řešení. Vliv prostředí na zdraví.

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Utvářet vlastní rozlišovací schopnosti na realitu, bulvár, reklamu.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Vnímat různé typy sdělení a rozlišovat jejich podání a obsah.

Stavba mediálních sdělení

Vnímání autora mediálních sdělení

Snažit se vytvářet vlastní hodnotící postoje k získávaným mediálním sdělením.

Fungování a vliv médií ve společnosti

Seznámit se s příklady ovlivňování společnosti i jednotlivců médii

Tematické okruhy produktivních činností:

Tvorba mediálního sdělení

Příprava na tvorbu individuálních i skupinových sdělení

Práce v realizačním týmu

Rozvíjet schopnost podílet se na práci v týmu dle svých věkových možností.

❖ Anglický jazyk 1. - 5. ročník

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

Komunikace v anglickém jazyce, hodnocení a sebehodnocení v AJ zaměřené nejen na memorování (slovička, fráze), ale hlavně na tvořivou dovednost, dramatizaci, cvičení paměti, cvičení smyslů, pozornosti, užití a práce, hra s počítačovými programy

Sebepoznání a sebepojetí

Při jakékoliv samostatné práci – samostatné řešení a vlastní osobní přístup k zadané činnosti s oporou o slovník, dramatické hry

Seberegulace a sebeorganizace

Dodržování pravidel v rámci skupinových prací, rozhovorů, dramatizace a také umění sám využívat nabízených možností dobrovolných úkolů v samotném systému hodnocení anglického jazyka.

Psychohygienu

Střídání různých forem práce a aktivní zapojování se do těchto činností.

Kreativita

Být tvořivým a tuto tvořivost zapojit jak formou písemného (výtvarného) zpracování, ale také domluvou se s ostatními v kolektivu, dramatizací, hrou, vlastní nápaditostí.

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Vzájemná spolupráce, modelové situace, rozhovory a konverzace na daná témata

Mezilidské vztahy

Vzájemná pomoc při společném řešení situací, tvorba scének, rozhovorů.

Komunikace

Konverzace na daná témata, skupinové dialogy, tvorba otázek a odpovědí, dramatizace textů...

Kooperace a kompetice

Tvorba a práce ve skupinách, spolupráce ve dvojici, náhodné vazby, rozdělení rolí.

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Umění komunikovat. I v cizí zemi musíme umět řešit dané aktuální situace.

Hodnoty, postoje praktická etika:

Pozdrav, prosba, omluva, umět o něco požádat, poděkovat, odmítnout.

Mluví-li jeden, nasloucháme, všichni mají právo říct svůj názor.

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

Seznámení se se systémem školství v anglicky mluvících zemích, porovnání.

Občan, občanská společnost a stát

Velká Británie a USA, hlavní města, prezidenti, jiné zvyky, tradice, kultura, svátky

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Prvky demokracie v hodinách – řád, norma, spravedlivé hodnocení.

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

Porovnání znalostí o ČR a Velké Británii, anglicky názvy států Evropy, využití olympiády, sportovních utkání

Objevujeme Evropu a svět

Evropa a její státy, které jsme navštívili o prázdninách, orientace v mapě daných států, měna, britská a americká vlajka. Přísloví, říkanky, hrátky v anglickém jazyce s porozuměním + využití textů anglických písní a jmen konkrétních zpěváků... Významné osobnosti VB a USA

Jsme Evropané

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

Porovnání zvyků a tradic v USA, Velké Británii a ČR – CHRISTMAS, EASTER, HALLOWEEN, SAINT VALENTINE 'S DAY

Lidské vztahy

Vzájemná ohleduplnost, potřeba kooperace, radost ze společného tvoření, základní vztahy v rodině – MY FAMILY, MY FRIEND...

Etnický původ

Zmínka o odlišení národnostního, sociálního, náboženského atd. (USA, VB)

Multikulturalita

Schopnost využít cizí jazyk – důležitý nástroj dorozumívání, angličtina jako světový jazyk napříč různými obory (hudba, film, cestování, PC...)

Princip sociálního smíru a solidarity

Vedení k nekonfliktnímu životu ve třídě

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Propojení s ČAJS, přírodní společenstva např. okolí lidských obydlí, pole, les, voda, zvířata v daných společenstvech

Základní podmínky života

Vyjádřit potřebu jídla, pití, oblékání

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Čtvero ročních období, trávení volného času

Vztah člověka k prostředí

Vztah ke svému domovu, městu, zemi a přírodě.

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Stavba mediálních sdělení

Vnímání autora mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:

Tvorba mediálního sdělení

Otázky a odpovědi, komunikace a mluvení základem dorozumívání, kontaktu, pochopení....

Práce v realizačním týmu

❖ Hudební výchova 1. - 5. ročník

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

cvičení pozornosti – např. opakování rytmu, melodie, zapamatování si textu, smyslové hry – zvuky, tóny

Sebepoznání a sebepojetí

hra na tělo – rytmus, znázornění hudebních nástrojů, hudební sebevyjádření

Seberegulace a sebeorganizace

práce ve dvojicích, ve skupinách – učí se spolupráci

Psychohygiena

znázornění pohybu, hudba jako uklidňující prvek, podporuje vnímavost, city a vůli, uvolnění, relaxace při poslechu hudby, foukání svíček – dechová cvičení

Kreativita

vyjádření písně pohybem, pantomima, nebát se vyjádřit své city, nálady a realizovat je

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

vzájemné poznávání se při práci ve skupině

Mezilidské vztahy

vzájemná spolupráce při hudebních činnostech, dovednost vcítit se v písních do role různých lidí

Komunikace

hra na ozvěnu – hlas, hudební nástroje, rytmus, hra na otázku a odpověď, spojení pohybu a hudby

Kooperace a kompetice

„dětská kapela“ – snaha o spolupráci, hudebně pohybové hry dávají příležitost ke spolupráci, k nácvičce soc. rolí, k vytrvalosti a zodpovědnosti

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika – umět zaujmout postoj a zhodnotit „práci“ vlastní i druhého

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

osvojování lidových písní, dětské hry, seznámení se s hudebními díly

Občan, občanská společnost a stát

schopnost aktivního naslouchání písním, empatické citění

Formy participace občanů v politickém životě

úcta ke státním symbolům – hymna

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

poznávání historie, hudby, hudebních žánrů a skladatelů

Objevujeme Evropu a svět

prostřednictvím hud. činností a tradic se žáci seznámí s jinými kulturami, jazykem a hodnotami
Jsme Evropané

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

možnost obohatit se o písně různých národů, hledat v nich podobnosti a rozdíly, poznat státní hymny

Lidské vztahy

rozvíjení spolupráce mezi žáky a aktivní podílení při hudebních činnostech

Etnický původ

odlišnosti v dějinách národů – např. indiánská, černošská otázka a s nimi spojené písně

Multikulturalita

písně jiných národů v originálním jazyce (slovenské, anglické, ...)

Princip sociálního smíru a solidarity

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

poznávání hodnot přírody v písních, vyjádření proměn přírody v ročních obdobích v poslechových skladbách

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

stará řemesla, poznávání hodnot lidské práce v písních

Vztah člověka k prostředí

při poznávání života rostlin a živočichů v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

získávání informací o hudbě a hudebních skladatelích
význam reklamy, kritický přístup k ní

interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

stavba mediálních sdělení

vnímání autora mediálních sdělení

hodnocení, vyjádření vlastních nápadů na vystoupení, koncerty

fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:

tvorba mediálního sdělení

práce v realizačním týmu

❖ Výtvarná výchova, pracovní výchova 1. – 5. ročník

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – vnímání okol. světa, barev a pojmenování tvarů, různých materiálů

Sebepoznání a sebepojetí – výtvarné sebevyjádření, rozvoj vlastního vkusu

Seberegulace a sebeorganizace – práce ve dvojicích, ve skupinách – učí se spolupráci a rozplánovat jednotlivé postupy

Psychohygienu – hra s barvou, uvolnění, relaxace – abstraktní práce

Kreativita – nebát se vyjádřit své nápady, realizovat je a dotvářet

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání se při práci ve skupině

Mezilidské vztahy – respektování práce ostatních a vzájemná pomoc

Komunikace – řeč barev a tvarů, jak je vnímáme, rozbor uměleckých děl

Kooperace a kompetice – rozvíjet dovednost navazovat na druhé i prosadit vlastní názor

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – učí se řešit problematiku technického rázu,

zvládat různé malířské postupy, pracovní postupy

Hodnoty, postoje, praktická etika – hodnocení vlastní i cizí práce, umět pochválit i zkritizovat

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola -

Občan, občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá – život dětí v cizích zemích, výtvarné ztvárnění zážitků z prázdnin

Objevujeme Evropu a svět – životní styl Evropanů, jejich zvyky, tradice

Jsme Evropané

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

Lidské vztahy – vztahy v rodině, v kolektivu třídy – využití v tematické práci

Etnický původ – poznávání umění různých etnických skupin

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy – vyjádření proměny ekosystémů v různých ročních obdobích, využití přírodních materiálů, ochrana přírody

Základní podmínky života – voda, vzduch, země – výtvarné vyjádření, péče o rostliny

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí – modely, stavebnice, makety

Vztah člověka k prostředí – naše obec, její historické památky, architektura – tematické využití

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – význam reklamy, kritický přístup k ní, pokus o vlastní tvorbu – plakáty

interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

stavba mediálních sdělení

vnímání autora mediálních sdělení

fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:

tvorba mediálního sdělení – výtvarné soutěže, výstavy

práce v realizačním týmu

❖ Informatika 4. - 5. ročník

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

Rozvoj zrakového vnímání, rozvoj pozornosti při získávání nových poznatků, cvičení soustředění při práci na počítači, procvičování paměti

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Cvičení sebekontroly a sebeovládání při samostatné práci na počítači. Naučit se zorganizovat čas v hodině.

Psychohygienu

Vedení k pozitivnímu naladění mysli a dobrému vztahu k sobě samému. Chápání počítače jako pomocníka v práci a v učení. Naučit se hlídat si strávený čas u počítače pouhým hraním, abychom se nestali otrokem počítače.

Kreativita

Rozvoj kreativity při kreslení na počítači.

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Péče o dobré vztahy ve třídě, pomáhání méně zdatným spolužákům při práci na počítači.

Komunikace

Zdokonalování se ve verbální i neverbální komunikaci. Slušná komunikace, rozvoj slovní zásoby používané při práci s počítačem.

Kooperace a kompetice

Naučit se spolupracovat při práci na počítači ve dvojicích, umět dát prostor i druhému.

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

Žáci se učí odpovědnosti za své postupy práce na počítači, uvědomují si, že jejich nezodpovědná práce může poškodit počítač. Žáci se učí nezištně pomáhat slabším spolužákům. Dodržování základních norem slušného chování a vyjadřování při práci s internetem.

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

Objevujeme Evropu a svět

Návaznost na učivo ČAJŠ – státy Evropy, hlavní města, přírodní útvary, vodstvo, památky, zajímavosti, cestování. Žáci využívají internet k získávání poznatků o státech Evropy do svých samostatných prací.

Jsme Evropané

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

Lidské vztahy

Dodržování pravidel slušného chování vůči všem spolužákům i učiteli. Bezproblémová spolupráce při práci na počítači se všemi spolužáky.

Etnický původ

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Poznávání jednotlivých ekosystémů, zařazování rostlin a živočichů do ekosystémů, vyhledávání na internetu

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí Seznámení se s recyklací (nevydařený tisk na papír a jeho následné třídění), s ekologicky šetrnou likvidací starého počítače a jeho příslušenství.

Vztah člověka k prostředí

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

při práci s internetem umět najít v textu nejdůležitější informace.

interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

při práci na internetu umět rozlišit mezi reklamou a zprávou.

stavba mediálních sdělení

vnímání autora mediálních sdělení

fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:

tvorba mediálního sdělení

práce v realizačním týmu

schopnost domluvit se, společně třídit a poté realizovat myšlenky.

❖ Tělesná výchova 1. - 5. ročník

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

Rozvoj pohybových reakcí na sluchové a zrakové podněty, rozvoj pozornosti při získávání nových poznatků, cvičení soustředění při sportovních výkonech a hrách, rozvoj pohybové paměti, procvičování co nejspřávnějšího a nejrychlejšího řešení herních situací.

Sebepoznání a sebepojetí

Při nácvičování pohybových dovedností poznávání svých pohybových možností.

Seberegulace a sebeorganizace

Cvičení sebekontroly při rozcvičkách a při relaxačních cvičeních, sebeovládání při hrách a soutěžích v duchu fair play, cvičení vůle při běhání a při zdokonalování se v dalších pohybových dovednostech. Možnost využití volného času ke zlepšování pohybových dovedností žáka.

Psychohygienu

Vedení k pozitivnímu naladění mysli a dobrému vztahu k sobě samému. Chápání pohybu jako radosti a pozitivní věci pro zdraví a mé tělo.

Kreativita

Rozvoj herní kreativity, vyjádření hudby pohybem při rytmické gymnastice

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Vzájemné poznávání se ve třídním kolektivu, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech například při výběru spoluhráčů.

Mezilidské vztahy

Péče o dobré vztahy ve třídě, učit se povzbuzovat ostatní k dosažení lepších výkonů, fandit jim. Umět uznat porážku a nesvalovat vinu za neúspěch na někoho jiného. Snažit se udržovat týmový duch při hrách a soutěžích. Naučit se uznávat autoritu rozhodčích.

Komunikace

Zdokonalování se ve verbální i neverbální komunikaci. Slušná omluva, procvičování rychlé a účinné komunikace se spoluhráči při hrách a soutěžích, chápání gest rozhodčího.

Kooperace a kompetice

Naučit se spolupracovat při hrách, neprosazovat jen sebe, ale zájmy družstva.

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Rozvoj dovedností pro řešení problémů a rozhodování v různých herních situacích v duchu fair play.

Hodnoty, postoje, praktická etika

Žáci se učí uznávat zdraví jako nejvyšší hodnotu. Učí se přiznat pravdu, odsuzovat nefér chování a hru. Při soutěžích a hrách se rozvíjí cit pro spravedlnost a umění respektovat soupeře i rozhodčího.

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Dodržování demokratického způsobu řešení problémů a konfliktů při tělesné výchově

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

Objevujeme Evropu a svět

Rozvoj zájmu žáků o sport v Evropě i ve světě. Příklady našich úspěšných sportovců začleněných do týmů v různých zemích. Setkávání sportovců na mezinárodních soutěžích – ME, MS a OH.

Jsme Evropané

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

Lidské vztahy

Dodržování pravidel slušného chování vůči všem spolužákům i učiteli.

Etnický původ

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

Vedení k nekonfliktnímu životu ve třídě.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Využívání některých ekosystémů k aktivnímu odpočinku člověka, jejich význam pro relaxaci.

Základní podmínky života

Voda jako jedna ze základních podmínek života – význam dodržování pitného režimu, hlavně při sportovních aktivitách. Žáci se učí nacházet pro sport a rekreaci vhodné prostředí – v zeleni, v lese, tam kde je čisté ovzduší.

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Dbáme na to, abychom při sportovních akcích neničili přírodu.

Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

stavba mediálních sdělení

vnímání autora mediálních sdělení

fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:

tvorba mediálního sdělení

práce v realizačním týmu

4. Učební plán pro 1. stupeň

4.1 Tabulka

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	Z toho DČD
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace (42)	Český jazyk a literatura (33)	Český jazyk	8 8	8+1 9	6+2 8	6+1 7	5+2 7	39	6
	Cizí jazyk (9)	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	11	2
Matematika a její aplikace (20)	Matematika a její aplikace	Matematika	4+1 5	4+1 5	4+1 5	4+1 5	4+1 5	25	5
Informatika (2)	Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	-
Člověk a jeho svět (11)	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	3	2+1 3	2+1 3	13	2
Umění a kultura (12)	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	13	1
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	2	1+1 2	2		
Člověk a zdraví (10)	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-
Člověk a svět práce (5)	Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5	-
Celková povinná časová dotace			21	22	25	25	25	118	
Z toho disponibilní časová dotace (DČD)			2	3	3	4	4		16

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

- Vyučovací předmět **Český jazyk** má v 1. ročníku komplexní charakter, od 2. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. V rámci předmětu se realizuje většina průřezových témat, předmět je proto posílen o 6 hodin z disponibilní časové dotace (DČD).
- Žákům a jejich zákonným zástupcům je nabízena (především pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami) možnost výuky alternativního písma **Comenia Script**, které je vyučováno vyškoleným pedagogem pouze se souhlasem zákonných zástupců od 1. ročníku školní docházky.
- Vyučovací předmět **Matematika** je ve všech ročnících posílen o 1 hodinu z DČD, celkem o 5 hodin.
- Vyučovací předmět **Informatika** je samostatně zařazen ve 4. a 5. ročníku. Žáci se s prací na počítači seznamují postupně v jednotlivých předmětech formou výukových programů, a to už od 1. ročníku.
- Vyučovací předmět **Člověk a jeho svět** zahrnuje vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru. V rámci předmětu se realizují průřezová témata, proto byla ve 4. a 5. ročníku posílena časová dotace o 1 hodinu z DČD.
- Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** je ve 4. ročníku posílen o 1 hodinu z DČD.
- Vyučovací předmět **Anglický jazyk** je samostatně zařazen již od 1. ročníku. V 1. ročníku a ve 2. ročníku je zařazen v rozsahu jedné hodiny z DČD. V prvním ročníku jde především o formu audioorálního kurzu. Ve druhém ročníku (také s časovou dotací jedné hodiny týdně) se už žák pasivně seznamuje i s psanou podobou jazyka, důraz je ale kladen na řečové dovednosti.

5. Učební osnovy

5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

1. ročník – 8 hod
2. ročník – 9 hod
3. ročník – 8 hod
4. ročník – 7 hod
5. ročník – 7 hod

V 1. – 5. ročníku bylo k posílení časové dotace využito 8 hodin z DČD.

Vyučovací předmět Český jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška.

Obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má v 1. ročníku komplexní charakter. Od 2. ročníku je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná, zároveň je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. V předmětu Český jazyk se komunikační a slohové dovednosti realizují při

čtení, naslouchání, mluvením a písemným projevem žáků, komunikace v českém jazyce se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím *dramatické výchovy*. Komunikační dovednosti žáků jsou vytvářeny nejen ve všech složkách českého jazyka, ale ve všech vyučovacích předmětech. Jednotlivé vyučovací předměty musí poskytovat dostatek prostoru k vyjadřování myšlenek a postřehů žáků k tomu, co se učí a co pozorují. Slovní zásoba je rozšiřována zejména využitím učiva předmětu ČAJŠ, četby a vlastních zážitků. V 1. období je kladen důraz zejména na ústní vyjadřování žáků. Samostatná písemná forma vyjadřování je uplatňována od 3. ročníku. Při prvním písemném vyjadřování se požaduje používat krátké jednoduché věty o tom, co žáci prožili, nebo co dobře znají.

Při výuce psaní získají žáci správné psací dovednosti, základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu. Píší slova a texty vhodného a žákům přiměřeného obsahu, který vyjadřuje zkušenosti žáků nebo poznatky získané v jiných vyučovacích předmětech.

Při výuce čtení se snažíme naučit všechny žáky, i průměrně nadané, číst přiměřeně náročné, umělecké i naučné texty jasně, zřetelně a s porozuměním. Při čtení textů se obohacuje slovní zásoba žáků a rozvíjí se i jejich ústní vyjadřování. Při práci s texty se spojuje výcvik čtení s rozvojem vyjadřování, se vzděláváním v různých oborech i s výchovou žáků.

Žáci se při vyučování čtení učí esteticky prožívat a chápat přiměřené texty, později je výrazně číst, předčítat, přednášet, vyprávět, někdy i ilustrovat, něco podle popisu vyrobit, jindy text drammatizovat. Při čtení, poslechu a recitaci se zjemňuje smyslové vnímání žáků, např. sluch pro zvukovou stránku jazyka, bystří se pozorování, rozvíjí se představivost a fantazie, cvičí se paměť žáků, rozvíjí se pojmové i obrazné myšlení, ústní vyjadřování.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. porovnávání různých jevů, hledání shodných a odlišných znaků, jejich třídění podle určitých hledisek, zobecňování. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Jazykové výchově* se žáci učí prostě a jasně vyjadřovat spisovným jazykem s využitím slovní zásoby odpovídající jejich věku a zároveň poznávají elementární základy mluvnické stavby jazyka a osvojují si základní pravopisné jevy. Dbá se na rozvoj jejich slovní zásoby a postupně se vytváří návyky správné spisovné výslovnosti. V 2. období základního vzdělávání je úkolem zautomatizovat základní pravopisné jevy určené pro 1. vzdělávací období, proto zařazujeme do výuky pravidelná pravopisná cvičení. Žákům stále umožňujeme, aby o učivu přemýšleli a předložené jevy používali v řeči i písmu. Při vyučování pravopisu pravopisné jevy vždy odůvodňujeme. Žáky vedeme k praktickému používání mluvnických jevů.

Jazykové dovednosti žáků se ve vyučování českého jazyka realizují v těchto složkách: zvuková stránka jazyka, slovní zásoba a tvoření slov, tvarosloví, skladba a pravopis.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a vyjadřovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti vlastní tvorby literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

V *literární výchově* seznamujeme žáky s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk včetně ilustrací. Při *literární výchově* se soustavně rozvíjí ústní a písemné vyjadřování žáků, vytváří se a upevňují návyky žáků vyjadřovat myšlenky logicky, souvisle a mluvnicky správně. Učitelé využívají čítanky pro daný ročník, ale také mimočítankovou doplňkovou četbu a žáci jsou vedeni k domácí mimočítankové četbě.

V hodinách českého jazyka v 1. období nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku, literární výchovy a psaní. Je potřeba si uvědomovat vzájemnou prostupnost a propojenost těchto složek českého jazyka. Je-li k tomu vhodná příležitost, lze složky českého jazyka zpestřit dramatickou *výchovou*.

Ve 2. období se ve výuce Čj začíná více využívat tichého čtení a žáci jsou vedeni k samostatné práci s textem. Učitel dbá na to, aby i tiché čtení žáků bylo uvědomělé, a proto při něm dává žákům takové úkoly, které mu umožní zjistit, zda žáci potichu přečtený text pochopili. Žáci mohou také vyprávět o tom, co četli, nebo si nakreslit k textu obrázek.

Součástí literární výchovy v tomto období je též pokračování nácviku hlasitého čtení. Žáci se přitom učí správně členit čtené věty nejen podle interpunkce, ale i logickými pauzami a také klást správný větný přízvuk. Práce v hodinách čtení přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků, rozvíjí jejich smyslové vnímání, myšlení, řeč, fantazii a paměť.

Novým úkolem, který literární výchova, společně s naukovými předměty, v tomto období plní, je určení hlavních myšlenek textu, jejich sestavení do krátké osnovy a souvislé vyprávění základního obsahu článku podle této osnovy – žáci se učí učit z učebnic.

Dramatická výchova rozvíjí tvořivost žáků a přispívá k obohacení jejich slovní zásoby. S její pomocí učíme žáky volně, beze strachu, svými slovy vyjadřovat myšlenky a názory nejen v českém jazyce. Pomocí dramatické výchovy se žáci učí slušnosti, vzájemnému respektování i tvořivému řešení praktických situací. Přitom se učí též cítit s druhými, vzájemně si pomáhat. Uplatňujeme tak snadno ve výuce prvky etické výchovy.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností a vede k využívání různých zdrojů informací – např. slovníky, encyklopedie, katalogy apod.

Výuka Českého jazyka probíhá ve všech ročnících v kmenové třídě nebo v počítačové učebně a učitelé využívají k učení různé formy práce.

V předmětu se realizují **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- ❖ Vedeme žáky k pochopení významu mateřského jazyka jako nástroje vzájemné komunikace (dorozumění) a celoživotního učení.
- ❖ Podporujeme u žáků dlouhodobý vztah ke čtení – vytváříme prostor pro výběr knih a textů, pro pravidelné čtení a diskuse o přečteném.
- ❖ Předkládáme žákům různé texty a rozvíjíme jejich schopnost číst s porozuměním, vedeme je k vyhledávání důležitých informací a porozumění jejich významu.
- ❖ Motivujeme žáky k vytváření vlastních literárních textů, ke schopnosti číst a přednášet texty na veřejnosti a k účasti na literárních soutěžích.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Předkládáme žákům úlohy a situace, kdy řeší problém na základě porozumění textu a různých informací.
- ❖ Vedeme žáky ke zdůvodňování řešení úloh, tím posilujeme propojení jejich myšlení a jazykového vyjadřování.

Kompetence komunikativní

- ❖ Vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby a ke schopnosti formulovat a vyjadřovat myšlenky v ústním i písemném projevu.
- ❖ Vlastním příkladem vedeme žáky k využívání komunikačních prostředků, dodržování etiky a pravidel diskuse (rozhovoru), naslouchání ostatním atd.
- ❖ Navozujeme modelové komunikační situace žáků, a tím vytváříme u žáků příležitosti pro rozvoj komunikační strategie s ohledem na komunikační situaci a volbu vhodných verbálních i neverbálních prostředků komunikace.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Vytváříme prostor pro posilování sebevědomí žáků prostřednictvím jazyka a jejich vystupování před ostatními žáky.
- ❖ Navozujeme situace spolupráce a realizace různých rolí s využitím jazyka, např. četba textu s několika postavami, nastudování scének a divadelních her.

Kompetence občanské

- ❖ Nabízíme žákům možnost účasti na akcích spojených s kultivací jazyka – divadelní a filmová představení, komentované koncerty, setkání s významnými osobnostmi atd.
- ❖ Využíváme zkušenosti žáků s komunikací (včetně sociálních sítí) a jejich zkušenosti z četby k přiblížení myšlení, názorů a jednání různých lidí.

Kompetence pracovní

- ❖ Vedeme žáky k poznávání různých profesí a k úvahám o budoucím povolání.
- ❖ Dbáme na kompenzaci jednostranné zátěže při práci s textem na PC.

Kompetence digitální

- ❖ Umožňujeme žákům práci s textem v digitální podobě a osvojování základních úpravy textu.
- ❖ Při práci s informačními zdroji vedeme žáky k ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování autorského práva atd.
- ❖ Vedeme žáky k poznávání rizik při zveřejňování nevhodné a osobní komunikace (osobních dat).

5.3 Charakteristika vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve 3. – 5. ročníku 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenové třídě nebo v počítačové učebně.

Předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, která zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk, který poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě, pomáhá snižovat jazykové bariéry a seznamuje žáky se způsobem života a odlišnými kulturními tradicemi v jiných zemích. Je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací a prostřednictvím nápisů na zboží, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem proniká do každodenního života dětí.

Obsah předmětu v 1. období (1. - 3. ročník) tvoří řečové dovednosti, ve 2. období (4. a 5. ročník) je rozdělen na:

- ❖ poslech s porozuměním
- ❖ mluvení
- ❖ čtení s porozuměním
- ❖ psaní

Cílem vzdělávání Anglického jazyka na 1. stupni je porozumět známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umět tyto fráze a výrazy používat. Žák umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a o věcech, které vlastní. Na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a je ochoten mu pomoci.

Pozornost je soustředěna na porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny. Gramatiku se žáci učí teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu Český jazyk. Žáci pracují s obrázky, s učebnicí a pracovním sešitem, vytvářejí své portfolio. Seznamují se s životem, zvyky, tradicemi a povinnostmi jejich vrstevníků v různých částech světa. S pomocí zvukových nahrávek poznávají a napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Využívány jsou jednoduché říkanky, písně, konverzační hry, soutěže, výukové programy. Důraz je kladen na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem.

Výuka Anglického jazyka probíhá v kmenové třídě nebo v počítačové učebně.

V předmětu se realizují **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- ❖ Nabízíme žákům vhodné a efektivní způsoby osvojování cizího jazyka.
- ❖ Vedeme postupně žáky k samostatnému výběru a využívání vhodných způsobů efektivního učení cizím jazykům.
- ❖ Nabízíme žákům různé cizojazyčné texty (zdroje), jejichž prostřednictvím si osvojují a upevňují cizí jazyk.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Klademe žákům vhodné otázky a předkládáme problémy k řešení, na které odpovídají (které řeší) v cizím jazyce.

Kompetence komunikativní

- ❖ Vedeme žáky k souvislému projevu v cizím jazyce a k jeho uplatnění v běžných životních situacích (ústní i písemný projev).
- ❖ Vytváříme dostatek situací pro vzájemnou komunikaci v cizím jazyce.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Vedeme žáky ke spolupráci a vzájemnému hodnocení cizojazyčných úkolů.
- ❖ Podněcujeme žáky k jednoduché argumentaci v cizím jazyce.
- ❖ Hodnotíme žáky tak, aby vnímali svůj pokrok při zvládnutí cizího jazyka.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k diskusi na různá životní témata.
- ❖ Vedeme žáky k poznávání a vnímání reálií a kulturních i jiných odlišností v zemích, kde je angličtina mateřským jazykem.

Kompetence pracovní

- ❖ Zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků.

Kompetence digitální

- ❖ Umožňujeme žákům práci s cizojazyčným textem a doporučujeme vhodné digitální zdroje pro cizojazyčnou výuku.

5.4 Charakteristika vyučovacího předmětu MATEMATIKA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 5 hodin týdně, v každém ročníku byla časová dotace posílena o 1hod z DČD.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v praktickém životě, umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Prolíná se celým základním vzděláváním, úzce souvisí se vzdělávacím oborem Člověk a jeho svět a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Čísla a početní operace – žáci porozumí pojmu číslo, získají dovednosti v pamětném a písemném počítání v oboru přirozených čísel, seznámí se s vlastnosti základních operací s čísly, s odhadem a s prací s chybou.

Závislosti, vztahy a práce s daty – rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

Geometrie v rovině a prostoru – žáci určují a znázorňují geometrické útvary, modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, zkoumají tvary a prostor. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy – jejich řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale je při nich nutné uplatnit logické myšlení.

Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy, pochopit, analyzovat a řešit logické úlohy. Řešení těchto úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Výuka Matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků, do učiva jsou zařazeny tyto obsahy:

Peníze: způsoby placení

Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti

Finanční produkty: úspory

Matematické vzdělávání v 1. období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, slovně i písemně vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat. Žáci si postupně osvojují aritmetické operace (porovnávání, zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení, dělení), na základě pozorování si uvědomují změny a závislosti známých jevů, porovnávají velikosti věcí a čísel. Na poznání a pochopení závislostí navazuje v dalších obdobích práce s tabulkami, diagramy a grafy. Žáci se učí objevovat, rozlišovat a určovat základní geometrické rovinné a prostorové útvary. Geometricky modelují reálné situace, hledají geometrické útvary ve svém okolí a pojmenovávají je. Učí se měřit délku, poznávají základní jednotku délky. Učí se základy grafického projevu v geometrii. Při řešení slovních úloh jsou využívány názorné pomůcky, náčrtky.

Činnostní výuka matematice ve 2. období umožňuje, aby si žáci matematické pojmy osvojovali správně a s co nejmenší námahou. Proces abstrakce usnadňují žákům pomůcky, kterými si znázorňují, stejně jako v minulých letech, nové a dosud neosvojené početní situace. Proces abstrakce urychlují též nákresy, náčrty a geometrická zobrazení, ukazující vztahy mezi údaji v úloze.

V celém 2. období jsou žáci ve výuce matematiky podněcováni k sebedůvěře, učí se různými způsoby kontrolovat výpočty, uvažovat o možnostech výsledků, odhadovat. Jsou tak soustavně vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení, a to jak v aritmetice, tak v geometrii.

Žáci si prohlubují dovednosti základních početních operací s přirozenými čísly. Seznamují se se zlomky (modeluje, a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku, porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem), desetinnými čísly (zápis, znázornění na číselné ose) a zápornými celými čísly (zápis, znázornění na číselné ose).

Vyhledávají, sbírají a třídí různé údaje, se kterými se v životě žáci setkávají. Učí se orientovat v jednoduchých tabulkách, číst z nich údaje, využívat je k porovnávání i výpočtům a vyhledané údaje sestavovat do tabulek. Žáci dále poznávají různé diagramy, seznamují se s prvními grafy a učí se v nich orientovat. Využívají se mezipředmětové vztahy, např.: výsledky některých pokusů z ČAJŠ, tabulky sportovních výkonů z tělesné výchovy aj. Tabulkově jsou uspořádány také jízdní řády, v nichž se žáci učí hledat. Mnohé informace v encyklopediích jsou rovněž uspořádány do diagramů a tabulek.

Základní útvary v rovině a prostoru, které má žák v 2. vzdělávacím období zvládnout a rozlišovat, jsou určeny v očekávaných výstupech RVP ZV. Činnostní učení geometrie vytváří jasné představy žáků o útvarech v rovině a jejich vzájemné poloze, podporuje rovněž rozvoj správné prostorové představivosti. Cílem výuky geometrii ve 2. období je rozeznávat navzájem základní geometrické obrazce a rozpoznávat je na předmětech, správně načrtnout, vystříhnout i narýsovat čtverec, obdélník a libovolný trojúhelník, stanovit velikost obvodu čtverce, obdélníka a jiných čtyřúhelníků a narýsovaných trojúhelníků měřením a výpočtem, uvědomovat si, že obrazce zaujímají určitou plochu, kterou lze srovnávat se zvolenou jednotkou obsahu.

Slovní úlohy zařazujeme souběžně s numerickým počítáním. V tomto období vedeme žáky k samostatnému úsudku při řešení slovních úloh a dbáme přitom na zapojení všech žáků do výuky. Je třeba cvičit smysly žáků, předkládat jim nadále nové typy úloh pomocí konkrétního názoru, zadávat jim k pozorování různá schémata, grafy a tabulky.

Výuka Matematiky probíhá ve všech ročnících v kmenové třídě nebo v počítačové učebně a učitelé využívají k učení různé formy práce. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (určité typy výukových programů, kalkulátor) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách.

V předmětu se realizují **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- ❖ Motivujeme žáky k práci s různými číselnými a geometrickými pojmy, vztahy i aplikacemi a vedeme je k poznání významu matematiky v učení i v životě.
- ❖ Častým prováděním náčrtů posilujeme u žáků zručnost při grafickém vyjadřování.
- ❖ Nabízíme příležitosti k tomu, aby žáci řešili úlohy s využitím matematiky v oblastech jejich zájmů, posuzovali získaná data, výsledky prezentovali a o výsledcích diskutovali.
- ❖ Umožňujeme žákům vyhledávat v tištěných i elektronických textech číselné informace, zpracovávat je a sdílet s ostatními.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Zadáváním vhodných problémových úloh a příkladů z běžného života motivujeme žáky k využití matematických poznatků a dovedností v praxi (analýzy, abstrakce, odhad výsledku, ověření správnosti výsledku atd.) a k návrhům praktických a reálných řešení.
- ❖ Nabízíme dostatek příležitostí k tomu, aby žáci získali zkušenosti s využitím digitálních pomůcek při řešení matematických úloh i problémů a mohli s porozuměním volit efektivní postupy řešení úloh i ověřování výsledků.

Kompetence komunikativní

- ❖ Důslednou kontrolou žákova projevu podporujeme používání stručné a přesné matematické terminologie a kultivace jazyka matematiky.
- ❖ Zadáváním slovních úloh podporujeme u žáků čtení s porozuměním, správnou matematizaci a interpretaci výsledků.
- ❖ Vytváříme prostor k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali postupy řešení úloh, obhájili způsob řešení, respektovali jiná správná řešení

Kompetence sociální a personální

- ❖ Vedeme žáky při skupinové práci k organizaci, dělení rolí, řízení a kontrole práce podle jejich matematických i digitálních znalostí a dovedností, vedeme je ke spolupráci, vzájemné toleranci, rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti, k sebekontrolě i vzájemné kontrole, k systematičnosti, vytrvalosti, přesnosti.
- ❖ Vytváříme vhodné příležitosti k aktivní diskuzi mezi žáky o matematických problémech a jejich řešení.
- ❖ Vyučovací hodiny organizujeme tak, aby žáci, kteří zadanou matematickou úlohu vyřeší rychleji, nabídli svou pomoc ostatním spolužákům.

Kompetence občanská

- ❖ Doporučujeme žákům postupy a zdroje pro získání zajímavých dat ze školního prostředí a z různých oblastí každodenního života, která jsou vhodná k řešení matematickými postupy.
- ❖ Propojujeme matematiku s různými obory lidské činnosti (průmysl, obchod, zdraví, sport, kultura, finance atd.), tím žáky motivujeme k zamyšlení nad věrohodností informací.

Kompetence pracovní

- ❖ Vhodnou volbou matematických úkolů různé obtížnosti vedeme žáky k efektivnímu naplánování a řešení úkolů.

- ❖ Zařazováním vhodných situací ve výuce umožňujeme žákům časté používání pomůcek (kalkulátoru, digitálních technologií, rýsovacích potřeb atd.) a vedeme je k efektivnímu a šetrnému zacházení s nimi.

Kompetence digitální

- ❖ Umožňujeme žákům v matematice práci s digitálními technologiemi ve vazbě na řešení číselných, geometrických a jiných úloh.
- ❖ Při práci s informačními zdroji vedeme žáky k ověřování dat, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti atd.

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu INFORMATIKA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku 1 hodinu týdně. S počítačem a prací na počítači se však žáci seznamují prostřednictvím výukových programů už od 1. ročníku v ostatních předmětech – hlavně v Českém jazyce, Matematice, od 3. ročníku také v Anglickém jazyce. S počítačem mají také možnost pracovat ve školní družině.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova inforatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika je rozdělen na čtyři tematické okruhy, které se ale vzájemně prolínají:

Data, informace a modelování – žák uvádí příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci se lépe rozhodnout. Vyčte informace z daného modelu.

Algoritmizace a programování – V programovacím jazyce sestaví program, rozpozná opakující se vzory. Ověří správnost jím navrženého postupu či programu.

Informační systémy – Záznam číselných i nečíselných dat do tabulky nebo seznamu.

Digitální technologie – Pracuje s daty různého typu, propojí digitální zařízení a dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.

V předmětu se realizují **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- ❖ Zadáváme úkoly, jimiž jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití digitálních technologií v praktickém životě.
- ❖ Vedeme žáky k využití digitálních technologií při volbě strategií učení (poznámky, obrázky, výpisky, modelování).

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Vedeme žáky k tvořivému přístupu při práci s digitálními technologiemi, ukazujeme jim, že problémy nemají často jen jedno řešení, ale řešení je více.
- ❖ Vedeme žáky k algoritmizaci a programování, k nacházení obecnějších postupů a řešení.
- ❖ Vedeme žáky k a dotažení úkolu a praktickému řešení.

Kompetence komunikativní

- ❖ Umožňujeme žákům zvládnout a používat komunikace na dálku (internet).
- ❖ Vedeme žáky k dodržování pravidel komunikace na síti a k předcházení rizikům spojených s anonymitou v digitálním prostoru.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Umožňujeme žákům spolupracovat (ve dvojicích a skupinách), diskutovat o práci v digitálním prostředí, hodnotit řešení problémů.

Kompetence občanské

- ❖ Učíme žáky vnímat otázky autorství, používání cizích děl, nebezpečí sdílení osobních dat svých a jiných lidí.

Kompetence pracovní

- ❖ Vedeme žáky k dodržování bezpečnosti a hygieny při práci s digitálními technologiemi.

Kompetence digitální

- ❖ Umožňujeme žákům poznat různé možnosti digitálních technologií pro konkrétní účely, pro zefektivnění a zkvalitnění práce s daty a informacemi pro využití dat i pro využití technologií ke kreativní činnosti.
- ❖ Učíme žáky hodnotit svou práci i práci druhých.

5.6 Charakteristika vyučovacího předmětu ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Člověk a jeho svět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která je koncipována pouze pro 1. stupeň. Vyučuje se ve všech ročnících:

1.-2. ročník: 2 hod

3.-5. ročník: 3 hod

Ve 4. a 5. ročníku byla posílána časová dotace o 1 hod z DČD.

Výuka předmětu Člověk a jeho svět probíhá ve všech ročnících v kmenové třídě, učitelé využívají také počítačovou učebnu, vycházky do okolí bydliště, návštěvy památek, muzeí; besedy s odborníky. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, řeší modelové situace apod.

Člověk a jeho svět sjednocuje společenskovední a přírodovědné učivo, včetně výchovy ke zdraví. Jsou tu integrována témata, která se týkají člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí apod. Uplatňuje se zde pohled do historie i současnosti, žáci se učí porozumět světu kolem sebe a vnímat přednosti i problémy současného způsobu života.

Obsah předmětu je propojen s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vztahy a souvislosti. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, pozorovat je, přemýšlet o nich a chránit je. Utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa, poznávání sebe i nejbližšího okolí, vnímání lidí a vztahů mezi nimi.

Vzdělávací obsah předmětu je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – na základě poznávání nejbližšího okolí se žáci učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti, probouzí v žácích kladný vztah k bydlišti, obci, regionu. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností (např. v dopravní výchově). Rozvíjí jejich národní cítění a vztah k naší zemi. Chápu organizaci života v obci a ve společnosti. Poznávají místní životní specifika, rozšíření rostlin a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí.

Lidé kolem nás – osvojují a upevňují si základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznamují se se základními právy a povinnostmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty k člověku, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí. Osvojují si a upevňují základy vhodného chování k přírodě, elementární problémy globalizace a konzumní společnosti. Žáci jsou vedeni k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu.

Lidé a čas – učí se orientovat v čase (roční období, kalendář, režim dne) a různých dějích, nejznámějších událostech v rodině, obci, regionu a z historie naší země, seznamují se s přírodními změnami v průběhu času. Probouzí u žáků zájem o minulost a kulturní bohatství regionu i celé země.

Rozmanitost přírody – poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody, znaky života, životní podmínky a potřeby. Učí se, jak člověk svou činností ovlivňuje přírodní rovnováhu, seznamují se s pravidly ochrany přírody a životního prostředí, likvidací odpadů apod.

Člověk a jeho zdraví – poznávají člověka jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby, během svého života se vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Poznávají podstatu zdraví i příčiny jeho ohrožení, vznik nemocí a úrazů a jejich předcházení. Získávají prvotní poučení o vnitřní stavbě lidského těla, o zdraví a nemoci, o zdravotní prevenci a první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, bezpečné chování účastníka silničního provozu, chování za mimořádných událostí.

V předmětu se realizují **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- ❖ Poskytujeme žákům dostatek podnětů k vyhledávání a třídění informací a pozorování přírodních a společenských dějů.
- ❖ Vedeme žáky ke schopnosti výstižně pojmenovávat věci a děje v kolem sebe (v přírodě a společnosti).

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Vedeme žáky ke spolupráci a umění domluvit se na společném řešení.
- ❖ Předkládáme k řešení problémové úlohy z oblasti přírody a společenských dějů a tím rozvíjíme u žáků logické a tvůrčí myšlení.

Kompetence komunikativní

- ❖ Předkládáme žákům řadu vizuálních materiálů (obrazů, modelů, značek atd.), abychom žáky motivovali k porozumění textům i konkrétním dějům a formulování vlastních myšlenek (dotazů, názorů).
- ❖ Vedeme žáky k vzájemné komunikaci nad konkrétními problémy.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Používáním vhodných kooperačních aktivit posilujeme u žáků vnímání kolektivu a jeho vytváření.
- ❖ Motivujeme žáky k vzájemné spolupráci, pomoci a odpovědnosti.

Kompetence občanské

- ❖ Osobním příkladem vedeme žáky k chápání důležitosti mezilidských vztahů.
- ❖ Umožňujeme žákům podílet se na vytváření společných kritérií vzájemných vztahů ve třídě.
- ❖ Vhodným režimem školy vedeme žáky k podpoře zdravého životního stylu i adekvátního jednání v dopravě, v situacích úrazu či při mimořádných situacích.

Kompetence pracovní

- ❖ Předkládáme žákům různé učební a pracovní pomůcky (lupa, buzola, kompas, váhy atd.) a vedeme je k vhodnému používání a péči o ně.
- ❖ Cíleně vedeme žáky k získání a zlepšování pracovních návyků a ke schopnosti pracovat samostatně i v týmu.

Kompetence digitální

- ❖ Vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a posilujeme vědomí výhod i rizik spojených s touto komunikací.
- ❖ Vedeme žáky k účelnému využívání digitálních zdrojů pro zvýšení zájmu o přírodní děje a prohloubení poznatků o přírodě i člověku.
- ❖ Vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a posilujeme vědomí výhod i rizik spojených s touto komunikací.

5.7 Charakteristika vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Hudební výchova je realizována v 1. - 5. ročníku – 1 hod. týdně.

Vzdělávací předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebního umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace.

Hudební činnosti se vzájemně propojují, doplňují a ve svém důsledku rozvíjejí celkovou osobnost žáka. Především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti a vlastních hudebních schopností. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Vzdělávací obsah předmětu je členěn do čtyř tematických okruhů:

Vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

Instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

Hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

Poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Ve vyučování žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek a hudebních nástrojů.

V tomto předmětu jsou realizována tato **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediační výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- ❖ Osvojováním písní a písňových textů vedeme žáky k rozvoji jejich textové a hudební paměti.
- ❖ Vedeme ke správnému zacházení s hlasem a některými hudebními nástroji.
- ❖ Vedeme žáky k používání adekvátních hudebních pojmů a ke zvládnutí základního notového zápisu.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Ponecháváme žákům dostatek času, aby se domluvili na společném řešení zadaného hudebního problému.
- ❖ Umožňujeme žákům improvizovat pohybem na dané hudební téma (melodii, rytmus).

Kompetence komunikativní

- ❖ Umožňujeme žákům slovně i pohybem vyjádřit své pocity z hudebního díla
- ❖ Vedeme žáky k vzájemné diskusi o společné hudební produkci a o výsledku své společné interpretace díla (písňe, tance, hře na nástroje).

Kompetence sociální a personální

- ❖ Vytváříme situace, ve nichž žáci poslouchají a hodnotí své výkony nebo výkony svých spolužáků (s korekcí a dohledem učitele); vedeme je k vzájemnému respektu při individuálním způsobu reprodukce hudebního motivu.
- ❖ Umožňujeme žákům předvést vlastní produkci před veřejností, a tím získávat sebevědomí a pocit sounáležitosti se spolužáky.

Kompetence občanská

- ❖ Seznamujeme žáky s národní hymnou a dalšími významnými hudebními díly naší kultury a rozvíjíme tak jejich pocit vlastenectví.
- ❖ Vedeme žáky k respektování individuality hudebního projevu každého spolužáka.

Kompetence pracovní

- ❖ Vedeme žáky k odpovědnému zacházení s vlastními i školními hudebními nástroji.

Kompetence digitální

- ❖ Seznamujeme žáky s elektronickou hudbou i s různými aplikacemi, které umožňují vytváření melodií v počítačích.

5.8 Charakteristika vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

1. – 2. ročník – 1 hod

3. – 5. ročník – 2 hod

Ve 4. ročníku byla posílána hodinová dotace o 1 hod z DČD.

Výuka probíhá ve třídě.

Vzdělávací předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

V základním vzdělávání je Výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti rozvíjejí vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi založenými hlavně na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit na své odpovídající úrovni osobně jedinečné pocity a prožitky.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění. Vede žáky k porozumění základních pojmů ve výtvarné výchově, seznamuje je se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik a učí je chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace.

Rozvíjení smyslové citlivosti – jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Uplatňování subjektivity – jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Ověřování komunikačních účinků – jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

V předmětu se realizují **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- ❖ Adekvátně věku ponecháváme žákům možnost vybírat si vhodné způsoby své výtvarné práce.
- ❖ Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání vizuálních předloh a materiálu pro svou tvorbu.
- ❖ Vedeme žáky k používání adekvátních odborných výtvarných pojmů, výtvarných technik a symbolů a k hledání vazeb mezi různými společenskými a přírodními jevy a výtvarným projevem (v různé době).

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Umožňujeme žákům hledat vlastní řešení výtvarného problému.
- ❖ Připravujeme žáky na zdůvodňování výběru techniky a obhájení (vysvětlení) svého výtvarného díla.
- ❖ Umožňujeme žákům zpracovávat jednoho tématu více technikami a porovnání.

Kompetence komunikativní

- ❖ Umožňujeme žákům prostřednictvím výtvarného díla svobodně vyjadřovat myšlenky, potřeby, názory.
- ❖ Vedeme žáky k prezentaci své práce, ke srozumitelnému vyjádření svých myšlenek i porozumění dílům svých spolužáků.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Seznamujeme žáky s individuální i skupinovou prací, vedeme je k pomoci určit role ve skupině, vést řízenou diskusi ve skupině, která umožňuje respektovat jejich názor.
- ❖ Umožňujeme žákům podílet se na vzájemném hodnocení svých prací.
- ❖ Zadáváním práce přiměřené schopnostem žáků umožňujeme dosáhnout pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence pracovní

- ❖ Vedeme žáky k dodržování bezpečnosti práce s výtvarnými materiály a pomůckami.
- ❖ Ukazujeme žákům, jak vybírat, připravovat a čistit materiál a pomůcky.

Kompetence občanské

- ❖ Seznamujeme žáky s národními kulturními památkami a uměleckými projevy na území ČR.
- ❖ Vedeme žáky k respektování individuality výtvarného projevu každého spolužáka.

Digitální kompetence

- ❖ Upozorňujeme žáky na digitální aplikace, které umožňují jiné možnosti rozvoje výtvarných prostředků a vizuálních obrazů.

5.9 Charakteristika vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova je realizován v 1. - 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybových činností žáků. Je zdrojem poznatků z oblasti zdravotního, rekreačního i sportovního využití pohybu v rámci školy i mimo školu. Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností. (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit kolektivu ...).

Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, aby se pohyb stal součástí jejich zdravého životního stylu. Systémem jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a k správnému držení těla žáků.

Vyučovací hodiny jsou realizovány v pronajaté tělocvičně TJ Sokol Křelov, na hřišti, nebo v přírodě. Pro zvýšení odolnosti organismu se doporučuje, aby výuka Tv probíhala často na hřišti nebo v terénu. Pro žáky 1. – 3. třídy zajišťujeme plavecký výcvik. S dětmi často vyrážíme do přírody.

Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. V hodinách učitelé používají různé metody a formy práce a využívají veškeré dostupné náčiní a náradí.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech.

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě a další pohybové činnosti.

Činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech.

V předmětu se realizují **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- ❖ Vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových předpokladů a možností.
- ❖ Nabízíme jim široké spektrum pohybových činností a způsobů motorického učení (nápodobou, podle popisu, častým opakováním atd.).
- ❖ Učíme žáky sledovat vlastní výkony a rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Vedeme žáky k řešení pohybových problémů a ke stanovování společné taktiky při činnostech týmu.
- ❖ Učíme žáky reagovat adekvátně na situace související s nesportovním chováním a řešit problémy bez konfliktů.
- ❖ Dodáváme žákům sebedůvěru a pomáháme jim při zvládnutí pohybových činností, které se pro ně jeví obtížné.

Kompetence komunikativní

- ❖ Vedeme žáky ke zvládnutí základního tělocvičného názvosloví a správné reakci na povely a signály.
- ❖ Umožňujeme žákům vzájemně se při činnostech domlouvat, povzbuzovat se a diskutovat o dosažených výkonech.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Vedeme žáky k jednání v duchu fair play, k ohleduplnosti mezi chlapci a děvčaty, k respektování názorů jiných v družstvu.
- ❖ Stavíme žáky do různých rolí v družstvu a vedeme je k odpovědnosti za plnění daných úkolů.
- ❖ Uvádíme žáky do situací, kdy je třeba spolupracovat a vzájemně si pomáhat.

Kompetence občanské

- ❖ Organizací pohybového režimu ve škole vedeme žáky k podpoře aktivního pohybu během dne, k rozvoji tělesné zdatnosti, k dodržování hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách, k realizaci pohybových zájmů.
- ❖ V modelových situacích vytváříme situace, v nich mohou žáci prokázat schopnost poskytnutí první pomoci a odmítání drog a jiných škodlivin.
- ❖ Vedeme žáky k respektu k jiným a k podpoře handicapovaných žáků a žáků pohybově méně nadaných.

Kompetence pracovní

- ❖ Vedeme žáky k základní péči o sportovní výstroj a výzbroj, o sportoviště a další prostory.

Digitální kompetence

- ❖ Učíme žáky ovládat a využívat některé digitální technologie a aplikace k měření výkonů, k orientaci v terénu, k získávání informací (krokoměry, digitální stopky, GPS atd.).

5.10 Charakteristika vyučovacího předmětu PRACOVNÍ VÝCHOVA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět pracovní výchova je realizována v 1. - 5. ročníku 1 hod. týdně, výuka probíhá ve třídě a v okolí školy.

Předmět Pracovní výchova zahrnuje širokou oblast pracovních činností, které vedou žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Žáci se v něm učí používat a pracovat s různými materiály, získávají základní pracovní dovednosti a návyky a učí se plánovat, organizovat a hodnotit vlastní pracovní činnost.

Pracovní výchova patří svou podstatou k činnostnímu učení, žáci při ní uplatňují zručnost, své individuální dovednosti získané v rodině, mohou realizovat své nápady. Při výuce pracovních činností se zaměřujeme na získávání praktických pracovních dovedností a návyků.

Úkolem vyučovacího předmětu je vytvářet u žáků kladný vztah k práci. V rámci vyučování budou mít žáci možnost poznávat různé materiály, opracovávat je, vyrábět určené předměty a připravovat pomůcky pro individuální činnosti potřebné při výuce jiných předmětů.

Pracovní výchova systematicky ovlivňuje rozvoj motoriky a vytváření pracovních dovedností žáků, žáci postupně získávají dobré předpoklady ke správné volbě povolání a také k pozdějšímu společenskému uplatnění. Učí se také vytrvalosti, tvořivosti, je jim dána možnost realizovat vlastní nápady.

V Pracovní výchově získávají žáci základní vědomosti o materiálech, se kterými pracují, o nástrojích, které k práci používají, i o dalších nástrojích vhodných k opracování daného materiálu. Seznamují se také s mnohými pracovními postupy, předlohami, návody, jednoduchými náčrtky a učí se podle nich pracovat. Osvojují si rovněž základní zásady hygieny a bezpečnosti při práci se zvoleným materiálem a nástroji, jsou vedeni k jejich respektování. Dále se žáci učí dodržovat pracovní postup, organizovat svou práci a udržovat pořádek na pracovním místě, po skončení práce si své místo uklidit.

Vzdělávání v této oblasti také směřuje k postupnému poznání žáků, že technika je součástí lidské kultury a je spojena s pracovní činností lidí. Učí je chápat pracovní činnost jako příležitost k sebeuplatnění.

Pracovní výchova patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

- poznávání vlastností různých materiálů, tvorba předmětů z tradičních i netradičních materiálů (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil apod.)
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o pokojové rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- rostliny jedovaté, rostliny jako droga, alergie

Příprava pokrmů

- základní vybavení kuchyně, historie a význam kuchyňské techniky
- výběr, nákup a skladování potravin
- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

V předmětu se realizují **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- ❖ Vedeme žáky k vhodným pracovním postupům a k porozumění různým informacím v pracovních nákresech a návodech.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Nabízíme žákům různé pracovní činnosti, které vyžadují poznání problému, jeho pochopení a řešení; vedeme je k hledání vlastních originálních postupů (pokud jsou reálné).
- ❖ Vedeme žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným nezdarem a práci dokončovali, případně zkusili znovu (lépe).

Kompetence komunikativní

- ❖ Umožňujeme žákům dohadovat se o vhodném postupu práce, radit si, naslouchat názorům jiných, spolupracovat, pomáhat si.
- ❖ Vedeme žáky k formulování svých pracovních návrhů (postupů), k jejich obhájení.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Vedeme žáky ke spolupráci, k vytváření společných pravidel práce v týmu a jejich dodržování.
- ❖ Dbáme na utváření příjemné a bezpečné pracovní atmosféry.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k uznání a ocenění práce druhých.
- ❖ Realizujeme různé akce, při nich žáci poznávají kulturní a historické bohatství a práci našich předků i současníků.
- ❖ V modelových situacích posilujeme dovednost poskytnout pomoc při úrazu.

Kompetence pracovní

- ❖ Dbáme na dodržování hygieny, bezpečnosti a pořádku při práci.
- ❖ Zaměřujeme činnosti na rozvoj praktických dovedností využitelných v životě.

Kompetence digitální

- ❖ Nabízíme žákům digitální zdroje s návody na různé tvůrčí činnosti, činnosti související s ochranou přírody atd., které by mohli využít ve svém osobním volnu.

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla hodnocení a klasifikace žáka základní školy se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), vyhláškou MŠMT ČR č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky a školním řádem.

Základním úkolem hodnocení ve škole je komunikace o tom, co žák zná a umí. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel vykonává průběžně ve výuce po celý školní rok.

6.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků ve škole a na akcích pořádaných školou

- ❖ vzdělávání a chování žáků hodnotíme průběžně a celkově
- ❖ průběžné hodnocení je realizováno jako hodnocení dílčích výsledků vzdělávání a dílčích projevů chování žáků během obou pololetí
- ❖ celkové hodnocení vyjadřuje souhrnné výsledky vzdělávání žáka za dané pololetí
- ❖ hodnotíme jednoznačně, srozumitelně a věcně
- ❖ známka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka
- ❖ hodnocení je srovnatelné s předem stanovenými kritérii, žák je s těmito kritérii předem seznámen
- ❖ sebehodnocení je nedílnou součástí procesu hodnocení
- ❖ v rámci ctění zásad individualizace a diferenciací zavádíme postupně formativní hodnocení, které je jedním z nejučinnějších postupů vedoucích k efektivnímu vzdělávání žáků v heterogenních kolektivech
- ❖ skupinové práce se nehodnotí známkou, známku získává žák pouze za individuální výkon
- ❖ celkové hodnocení za dané klasifikační období je všestranné, tj. v oblasti výsledků vzdělávání hodnotí míru osvojených vědomostí, dovedností, návyků a schopností uplatnit je v praxi. V oblasti chování hodnotíme soulad chování žáka se školním řádem
- ❖ uvedené zásady jsou závazné pro všechny vyučující

6.2 Hodnocení prospěchu

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“). Při klasifikaci používá učitel **pěti klasifikačních stupňů**, pro zápis stupně hodnocení se používá číslice 1-5. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem na vysvědčení může být vyjádřeno formou slovního hodnocení, a to zvláště v těch předmětech, ve kterých znalost českého jazyka předurčuje pochopení a osvojení probírané látky.

Klasifikace v 1. ročníku

V 1. čtvrtletí prvního ročníku je z motivačních důvodů klasifikace známkami nahrazena obrázky a značkami. Vyučující na začátku šk. roku seznámí žáky i rodiče s významem jednotlivých obrázků a značek. V průběhu 2. čtvrtletí vyučující postupně přechází ke klasifikaci, až do konce 1. ročníku však může používat kombinaci obou způsobů klasifikace. Na vysvědčení jsou žáci klasifikováni klasifikačním stupněm.

Kritéria hodnocení

Klasifikační stupeň	Plnění očekávaných výstupů, dosažená úroveň myšlení.	Osobní přístup žáka k předmětu – domácí příprava	Aktivita a samostatnost při plnění úkolu
1	Žák dosáhl potřebné úrovně myšlení, splnil celý rozsah zadání nebo s velmi drobnými nedostatky	velmi pečlivá a pravidelná příprava na vyučování, žák jeví pravidelně zájem o předmět	úkol splnil zcela sám
2	Žák dosáhl potřebné myšlenkové úrovně, kritéria plnil s drobnými nedostatky a chybami.	pečlivá a většinou pravidelná příprava na vyučování, žák jeví většinou zájem o předmět	úkol splnil s malou dopomocí, potřeboval radu, potvrzení o správnosti, ukázkou postupu
3	Žák dosáhl potřebné myšlenkové úrovně, splnil pouze některá kritéria, ve splněných byly nedostatky;	neúplná příprava na vyučování, žák občas jeví zájem o předmět	úkol splnil s výraznou pomocí v podobě nabídky řešení
4	Žák se potřebné myšlenkové úrovni přibližuje, splní pouze některá kritéria, nedostatky jsou závažné;	nepečlivá a nepravidelná příprava na vyučování, žák jen ojediněle jeví zájem o předmět	úkol plnil pod neustálým vedením učitele
5	Žák se potřebné myšlenkové úrovni nepřiblížil, kritéria nesplnil;	chybějící příprava na vyučování, žák nejeví zájem o předmět.	úkol nesplnil ani při výrazné pomoci

Charakteristika klasifikačních stupňů – hodnocení prospěchu

Stupeň 1 /výborný/

Žák zcela přesně a uceleně ovládá požadované poznatky, pojmy, definice, fakta a zákonitosti a zároveň bez problémů rozumí vztahům mezi nimi. Požadované intelektuální a motorické činnosti vykonává pohotově. Osvojené znalosti a dovednosti uplatňuje bez jakékoliv pomoci. Tvořivým způsobem ovládá řešení teoretických i praktických úkolů, rovněž i hodnocení různých jevů a zákonitostí. U žáka je viditelná samostatnost, tvořivost a správné logické myšlení. Jeho ústní či písemný projev je přesný, výstižný, grafický projev je vkusný. Žák je schopen samostatného nastudování vhodných textů a výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s minimálními nedostatky.

Stupeň 2 /chvalitebný/

Požadované pojmy, poznatky, definice, fakta a zákonitosti žák ovládá v podstatě uceleně a přesně. Požadované intelektuální a motorické činnosti vykonává pohotově. Osvojené vědomosti uplatňuje samostatně a produktivně či reaguje v menší míře na podněty učitele. Tvořivým způsobem ovládá řešení teoretických i praktických úloh a úkolů, rovněž i hodnocení různých jevů a zákonitostí. Myšlení žáka je správné, logické, se smyslem pro tvořivé řešení různých úloh. V ústním a písemném projevu jsou patrné menší nedostatky v korektnosti a výstižnosti. Žák odvádí zpravidla kvalitní práci bez vážnějších nedostatků a je schopen samostatně či s malou pomocí nastudovat vhodné texty. Grafický projev je pěkný, úhledný a bez větších nepřesností.

Stupeň 3 /dobrý/

U žáka jsou viditelné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí. Nedostatky se u žáka projevují při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností. Podstatnější nepřesnosti a chyby zvládně za pomoci učitele napravit. Při řešení teoretických a praktických úkolů žák v užívání osvojených znalostí a dovedností chybí. Vědomosti uplatňuje a hodnocení jevů a zákonitostí provádí převážně dle podnětů učitele. Myšlení žáka je málo tvořivé, chyby se vyskytují rovněž v logickém uvažování, jinak je vcelku správné. V ústním a písemném projevu jsou patrné nedostatky především v korektnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků činnosti žáka jsou viditelné častější nedostatky, grafický projev není příliš vkusný. Dle návodu učitele je žák schopen samostatného studia.

Stupeň 4 / dostatečný/

Žák má značné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má závažnější nedostatky. Při řešení teoretických a praktických úloh a úkolů žák ve využití osvojených znalostí a dovedností značně chybí a nepracuje samostatně. Nepřemýšlí tvořivě a v logice myšlení se vyskytují závažnější nedostatky. Jeho ústní a písemný projev má značné mezery ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo vkusný. Za pomoci učitele dokáže žák nedostatky a chyby opravit, ale při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 /nedostatečný/

Žák má v požadovaných vědomostech a dovednostech značné a závažné mezery, neosvojil si je uceleně, přesně a úplně. Při vykonávání požadovaných rozumových a pohybových činností má podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností se při řešení teoretických a praktických úkolů vyskytují závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí žák nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Zcela chybí samostatnost v myšlení a logickém uvažování při řešení úloh. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají podstatné nedostatky, které nedovede opravit ani za pomoci učitele. Samostatného studia není žák schopen.

6.3 Hodnocení chování

Chování žáků je hodnoceno ve škole a na akcích pořádaných školou.

Kritériem při klasifikaci chování je dodržování pravidel chování stanovených školním řádem a pravidel soužití ve škole. Při klasifikaci se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka.

Chování žáka je na vysvědčení klasifikováno těmito stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Charakteristika klasifikačních stupňů – hodnocení chování

1 – velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení školního řádu. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevnování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle.

2 – uspokojivé

Žák se dopouští závažnějších porušení pravidel ustanovených školním řádem, předchozí výchovná opatření nebyla účinná

3 – neuspokojivé

Chování žáka je v rozporu se školním řádem. Žák se dopouští zpravidla opakovaně velmi závažného porušování pravidel a takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Předchozí výchovná opatření nebyla účinná.

Stupeň hodnocení chování není výchovným opatřením, ale je vyjádřením klasifikace průběhu chování v daném klasifikačním období. Klasifikaci nižším stupněm z chování předchází udělení výchovného (výchovných) opatření.

6.4 Hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení.

Samotná úprava hodnocení je již podpůrným opatřením, žáci mají právo na úpravy ve vzdělávání odpovídající jejich možnostem a potřebám.

Při hodnocení žáků se SVP se postupuje individuálně na základě doporučení školského poradenského zařízení. Při zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy ověřování, které odpovídají schopnostem žáka a při nichž je vliv poruchy na výsledek minimální. Vyučující upřednostňuje ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklad podat lepší výkon. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. Slovní hodnocení může být prováděno na základě žádosti rodičů. Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přejít k běžné klasifikaci. Na základě doporučení školského poradenského zařízení se pro žáky se SVP vypracovává individuální vzdělávací plán.

6.5 Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

Celkový prospěch žáka zahrnuje výsledky klasifikace z povinných předmětů a chování, nezahrnuje klasifikace práce v zájmových útvarech. Stupeň celkového prospěchu se uvádí na vysvědčení:

prospěl/a s vyznamenáním

Žák není v žádném z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr prospěchu ze všech povinných předmětů není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm 1 – velmi dobré.

prospěl/a

Žák není v žádném z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný.

neprospěl/a

Žák je v některém z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný

7. Školní vzdělávací program školní družiny

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

7.1 Charakteristika, umístění, vybavení ŠD

Školní družina je zřízena jako součást základní školy. Žáci jsou rozděleni do dvou oddělení, v každém pracuje s dětmi jedna vychovatelka. Kapacita je 50 žáků. Pro svoji činnost využívá jednu samostatnou místnost a jednu běžnou třídu.

K dispozici má také počítačovou učebnu a chodby. K rekreačním a pohybovým aktivitám využívá školní zahradu, hřiště v obci a Sokolovnu.

Všichni žáci ŠD se stravují ve školní jídelně, která je umístěna v budově mateřské školy.

Materiální podmínky jsou dobré, pravidelně dovybavujeme družinu novými hrami, hračkami a pomůckami. Byl pořízen nový nábytek. Školní družina poskytuje žákům smysluplné využití volného času před začátkem vyučování a po jeho ukončení. Poskytuje relaxační, odpočinkové a pohybové aktivity, rozvíjí zájmy a nadání dětí, prohlubuje a rozšiřuje vědomosti žáků. Vede žáky k samostatnosti, pečlivosti, pěstování návyků sebeobsluhy, společenského chování a soužití v kolektivu.

Režim školní družiny navazuje na školní vyučování. Její provoz je zajištěn v průběhu celého školního roku mimo období prázdnin.

Provoz školní družiny: 6.30 – 7.30 hod.
11.25 – 16. 25 hod.

Charakteristika dětí:

Program ŠD je tvořen pro dvě oddělení, každé má maximálně 25 dětí převážně 1. – 4. ročníku ZŠ. Žáci 5. ročníku navštěvují ŠD v případě volné kapacity.

Programu se účastní žáci zapsaní k pravidelné docházce do ŠD.

Mimořádných akcí se mohou účastnit i nezapsaní žáci, pokud počet zapsaných žáků nepřekročí povolený počet.

7.2 Cíle výchovně – vzdělávací práce ve školní družině

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Obecným cílem je výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka.

Jde zejména o:

- rozvoj žáka, jeho učení a poznání, osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- pochopení a uplatňování zásad demokracie – základních lidských práv, správných vztahů mezi dětmi, dětmi a dospělými
- utváření vědomí národní a státní příslušnosti – národnostní, kulturní a jazykové, náboženská identita každého jedince
- uvědomění si rovnoprávnosti žen a mužů – stejné možnosti
- poznání světových a kulturních tradic a hodnot – ctít kulturní zvyky a tradice jiných zemí a seznamovat se s nimi.
- získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí – ochrana životního prostředí a zdraví všech
- získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí
- vychovávat z dětí svobodné osobnosti, které budou umět vhodně obhájit svá práva a vyjádřit svůj názor

- zajistit individuální přístup k dětem
- zlepšovat komunikaci
- učit se poznávat, jednat, žít a být
- poskytovat vzdělání na toleranci názorů, řešení problémů, ochranu přírody a vlastního zdraví
- umožnit komunikaci mezi dětmi různého věku
- rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé a jemné motoriky
- vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém žijeme
- rozvíjet kulturně – estetické dovednosti
- posilovat klíčové kompetence

Ve školní družině je nutné přijímat výchovu jako specifickou formu primární prevence sociálně patologických jevů.

7.3 Klíčové kompetence – integrované vzdělávací cíle

RVP pro základní vzdělávání stanovuje kompetence pro školní výuku. Při výchovné práci v družině na ně navazujeme, ale rozšiřujeme je o kompetenci k trávení volného času.

Kompetence je souhrn znalostí, schopností a praktických dovedností a s nimi souvisejících postojů i hodnotových orientací, které jsou předpokladem k výkonu činností. Představují cílové stavy, k jejichž naplňování by mělo směřovat veškeré vzdělávání.

Školní družina nemá stanovené standardy, kterými musí žáky vybavit, proto jednotlivé kompetence přiměřeně svým možnostem jen posiluje a rozvíjí. ŠD částečně čerpá z formulací, které vymezují klíčové kompetence žáků v RVP pro základní i předškolní vzdělávání, na něž ŠD přirozeně navazuje.

Úkolem pedagogického procesu v zájmovém vzdělávání není tyto kompetence zcela naplňovat. ŠD jednou činností posiluje více kompetencí, jde tedy o komplexní působení.

Školní družina svými činnostmi přispívá k rozvoji těchto klíčivých kompetencí:

1. Kompetence k učení:

Žák se učí s chutí, započatou práci dokončí, vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, umí kriticky zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale i vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje.

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák si všímá i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací, problém se učí pochopit, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí a plánuje řešení problémů, při řešení situací nachází shodné a odlišné znaky, hledá různé způsoby řešení a problémů, chápe, že řešením není vyhýbat se problémům, spontánně přichází s novým řešením, je kreativní, dovede se přizpůsobit změnám – je flexibilní, svá rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí, je iniciativní a podnikavý. Započaté činnosti dokončuje, v případě obtíží je houževnatý.

3. Komunikativní kompetence

Žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami, umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu, dokáže mluvit na veřejnosti, účinně se zapojuje do diskuse, umí řešit konflikty. Umí se vyjádřit i písemně. Nezapomíná, že ke správné komunikaci přísluší naslouchání jiným. Využívá informační a komunikační prostředky, z předkládaných informací si vybírá. Komunikuje kultivovaně.

4. Sociální a interpersonální kompetence:

Žák se učí plánovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, sám rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje pravidla, je schopen respektovat

druhé, je tolerantní a solidární. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém-řídí své jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

5. Občanské kompetence:

Žák si uvědomuje svá práva a práva druhých, vnímá nespravedlivost, agresivitu, šikanu, dovede se bránit, dbá na zdraví své i druhých, chová se zodpovědně. Respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, chápe hodnoty národa, etnika a sociální skupiny. Chápe, že udržení těchto hodnot je podmíněno ekonomickou situací. Váží si tradice a kulturního dědictví, které chrání, podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

6. Kompetence k trávení volného času:

Žák umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smyslného využití, umí si vybrat zájmové činnosti dle svých dispozic, rozvíjí své zájmy, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompetence stresových situací, umí odmítnout nevhodné nabídky k trávení volného času.

7. Kompetence digitální:

Žák získává dovednosti v práci s počítačem, internetem a dalšími digitálními nástroji. Učení je podporováno různými vzdělávacími programy, hrami a aplikacemi, které posilují učení, podporují kreativitu, tvořivost a motivují k práci a studiu. Žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání. Žák si uvědomuje důležitost zdravého a bezpečného užívání internetu a počítače.

7.4 Formy vzdělávání

Pravidelná činnost – je prováděna při zájmové, rekreační, odpočinkové, individuální a spontánní činnosti. Klade důraz na metody a formy práce založené na spolupráci a naplňování klíčových kompetencí. Je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru / zpěv, doprovod písní, malba, kresba, deskové hry, sportovní hry, soutěže.

Příležitostné akce – přesahují rámec jednoho oddělení a nejsou zahrnuty do klasické týdenní skladby činností. Patří sem výlet, exkurze, besídky a vystoupení.

Spontánní aktivity – zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, spontánní hry v rámci ranního pobytu žáků nebo koncové družině. Vychovatelky při těchto činnostech zajišťují bezpečnost žáků a navozují a podněcují jejich vlastní aktivity.

Odpočinkové aktivity – jsou chápány nejen ve smyslu klidových činností, ale i jako aktivní odpočinek/ relaxační činnost/, který má kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování – např. hry venku nebo v tělocvičně. Jsou prováděny obvykle po obědě. Patří sem: klidová činnost, aktivní odpočinek, rekreační činnost, relaxační cvičení, poslech a četba pohádek, malba a kresba.

7.5 Délka a časový plán vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno po dobu 10 měsíců – po dobu trvání školního roku. Po dobu podzimních, vánočních, pololetních, jarních a velikonočních prázdnin se činnost ŠD přerušuje.

Provoz ŠD je od 6.30 – 7.30 hod. a odpoledne od 11.25 – 16.20 hod.

Podmínky pro příchody a odchody žáků jsou uvedeny ve vnitřním řádu ŠD.

7.6 Obsah vzdělávání

Jazyk a jazyková komunikace:

- sledování správné výslovnosti, tempa řeči, pravidelného dýchání

- vzájemné předčítání
- vyprávění příběhů a zážitků
- půjčování knih v knihovně, besedy o nich
- učení básniček a říkadel pro různé příležitosti
- hraní slovních her

Člověk a jeho svět:

Místo, kde žijeme:

- poznávání okolí školy
- vyprávění o místě, kde žáci žijí
- pohyb po komunikacích, dopravní výchova

Lidé kolem nás:

- znalost rodinných vztahů
- tolerance, vzájemná úcta
- vzájemná spolupráce při hrách
- vztahy ve škole – pravidla soužití
- osvojení zásad vhodného společenského jednání
- principy demokracie
- předcházení šikaně

Lidé a čas:

- znalost hodin, režimu dne
- orientace v kalendáři – den, měsíce
- znalost života v minulosti
- prohlížení encyklopedií
- tradice – zvyky

Rozmanitost přírody:

- znalost ročních období
- sběr přírodnin
- poznávání běžně žijících zvířat
- základy ekologie, třídění odpadů, recyklace materiálů
- rozmanitosti živé a neživé přírody
- vliv člověka na přírodu a její ochranu
- vycházky do přírody a její pozorování

Člověk a zdraví:

- poznávání sebe sama
- znalost základních hygienických návyků, pitný režim
- hraní pohybových her v místnosti, tělocvičně a terénu
- využívání sportovního hřiště nebo tělocvičny
- hraní her na obratnost, sílu a vytrvalost
- zdravý životní styl
- životospráva
- ochrana před úrazy, udržování tělesné kondice

Člověk a svět práce:

- vymýšlení a tvoření dárků pro sebe i rodinu,
- stavění objektů ze stavebnic podle návodu či fantazie
- znalost různých profesí a jejich náplně práce, povolání rodičů
- uklízení pracovních míst a dodržování bezpečnosti při práci

Umění a kultura:

- zpěv písní
- rozvoj estetiky, barevného cítění
- malování a kreslení podle zadání, předlohy, fantazie

- vyrábění dárků
- výzdoby tříd, chodeb

7.7 Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání

O přijetí a vyloučení žáka do ŠD rozhoduje ředitelka školy. Zákonní zástupci mají povinnost řádně a pravdivě vyplnit přihlášku a včas hlásit změny v údajích, seznámit se s vnitřním řádem družiny a respektovat je, řádně zdůvodňovat nepřítomnost, pokud žák neodchází domů sám, vyzvedávat ve stanovené době.

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno bezúplatně. Odhlášení ze školní družiny se provádí písemnou formou.

O vyloučení žáka ze ŠD může ředitelka rozhodnout, pokud žák soustavně a významným způsobem porušuje kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě nenavštěvuje Š, nebo z jiných závažných důvodů. Ředitelka toto rozhodnutí projedná s rodiči a vyhotoví o něm zápis.

Školní družina je určena pro žáky 1. - 4. ročníku. V případě volné kapacity mohou být přijati i žáci 5. ročníku. Přijetí do ŠD není nárokové, žáci jsou přijímáni na jeden školní rok, pouze do naplnění kapacity ŠD.

Při větším počtu zájemců se posuzují tato kritéria:

- věk
- vzdálenost bydliště, dojíždění
- zaměstnanost zákonných zástupců
- pravidelná denní docházka do ŠD

7.8 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadané žáky

Také ve školní družině mají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření.

Podle § 17 školského zákona, upravující vzdělávání žáků, studentů s priznanými podpůrnými opatřeními, se analogicky použije i pro školská zařízení pro zájmové vzdělávání. Dané ustanovení se použije přiměřeně tak, aby byl naplněn jeho účel, tj. zejména aby bylo možné poskytovat všem dětem vzdělávání a školské služby. Při vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami je postupováno v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb.

Organizace vzdělávání žáka ve školní skupině vychází z obtíží žáka ve vzdělávání, respektuje specifika žáka, která mohou ovlivňovat jeho účast na aktivitách organizovaných ve ŠD. Organizace a podmínka zapojení žáka do aktivit ŠD jsou specifikovány v doporučení školského poradenského zařízení. V případě, že žák potřebuje pro vzdělávání speciální pomůcky a kompenzační pomůcky, zváží školské poradenské zařízení, které z těchto podpor jsou pro žáka nezbytné.

V náplni volného času má najít uplatnění i žák, který je méně úspěšný ve škole.

U volnočasových aktivit nejsou důležité výsledky, ale činnost samotná, oceňuje se snaha žáků. Doba a způsob odpočinku se řídí potřebami žáků. Zařazují se takové herní prvky a úkoly, které přispívají k odreagování, odstranění únavy z vyučování a k regeneraci sil. Posilují se prvky výchovy, které vedou ke kamarádství a toleranci mezi žáky.

Vychovatelka spolupracuje se školou, je seznámena s výsledky odborného vyšetření žáka v poradenských zařízeních, spolupracuje s rodiči.

7.9 Popis materiálních a ekonomických podmínek

Školní družina je rozdělena do dvou oddělení. První oddělení má k dispozici samostatnou hernu v přízemí školy, probíhá zde také ranní družina. Činnosti ve druhém oddělení probíhají v běžné

třídě v 1. patře školy. Jsou vybaveny novým nábytkem, lavicemi, každé oddělení má prostor na odpočinek a hry. V jednotlivých hernách jsou stolní a společenské hry, stavebnice, kostky, puzzle a jiné hračky a hry. Pro sport jsou k dispozici míče, švihadla, pátky na stolní tenis a další náčiní.

ŠD využívá knihovnu, PC ve třídě, počítačovou učebnu a interaktivní tabuli. Oddělení jsou vybavena hrami a hračkami přiměřenými věku dětí. Pro realizaci zájmových a odpočinkových činností ŠD využívá školní zahradu, hřiště u Sokolovny, či okolí školy.

7.10 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Žáci jsou pod neustálým dohledem vychovatelky. Na začátku školního roku vychovatelka seznamuje žáky s vnitřním řádem ŠD, bezpečnostními předpisy a ochranou zdraví v ŠD.

Naše školské zařízení vyhledává, zjišťuje a zhodnocuje možná rizika vyplývající z činností při různých formách zájmového vzdělávání v různých prostředích a současně přijímá opatření k jejich prevenci. Žáci jsou na začátku i v průběhu školního roku seznamováni s možnými riziky pohybu v určitém prostředí, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů. Jsou poučováni o zásadách správného chování ve škole, na veřejnosti, na komunikaci, ale i v době prázdnin a při výletech a sportování. Jsou opakovaně poučováni s postupem při úrazu a v případě požáru. Je nutné zajistit nejen fyzickou, ale i emocionální a sociální bezpečnost.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení ŠD:

- vhodná skladba zájmové činnosti s dostatkem relaxací a aktivním pohybem
- zdravé prostředí prostorů družiny – podle platných norem / viz. vyhláška min. zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých/.
- bezpečné pomůcky
- ochrana žáků před úrazy
- výrazné označení nebezpečných předmětů a částí prostorů, kontrola prostorů z hlediska bezpečnosti
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře

Psychosociální podmínky:

- vytváření klidného prostředí, příznivé sociální klima
- respekt k potřebám jedince, jeho problémům, osvojování si toho, co má praktický smysl pro žáky a vede k praktické zkušenosti.
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – respekt k individualitě žáka
- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy, preventivní programy
- vytváření podmínek pro spoluúčast žáků na životě ŠD, plánování činností i následném hodnocení,
- včasná informovanost o akcích, činnostech ŠD
- podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při pobytu v ŠD upravuje Vnitřní řád ŠD.

Rizika ovlivňující výchovně vzdělávací činnost:

- odchody žáků domů a předávání rodičům
- časový prostor na činnosti
- únava, zdravotní potíže žáků

Pitný režim:

Ve školní družině je žákům poskytována pitná voda. V případě aktivit mimo ŠD si žáci zabezpečují pitný režim z vlastních zdrojů.

Pedagogičtí zaměstnanci i žáci ŠD se řídí platnými směrnici BOZP, Školním řádem a Vnitřním řádem ŠD. Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při činnostech zajišťuje vychovatelka ve svém oddělení metodicky správným a plánovitým výběrem činností v jednotlivých zaměstnáních. Školní družina vytváří podmínky ochrany žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy. Veškeré zjištěné nedostatky v prostorách ŠD, školní zahrady nebo školy, které ohrožují žáky ŠD, vychovatelky hlásí vedení školy.

Žáci ŠD jsou pravidelně seznamováni s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a s pravidly zajišťujícími jejich bezpečnost.

Při úrazu žáka zváží vychovatelka situaci a buď ošetří úraz sama, nebo zavolá rodiče, lékařskou pomoc. Všechny úrazy se zapisují do Knihy úrazů a okamžitě hlásí rodičům.

Žák je povinen hned hlásit vychovatelce nevolnost a každé zranění při činnostech ŠD.

Žák se chová v ŠD tak, aby nenarušoval výchovně vzdělávací proces a neohrožoval zdraví své a spolužáků.

Za bezpečnost žáků a jejich zdraví během pobytu ve školní družině a na akcích, které pořádá ŠD, odpovídá vychovatelka školní družiny.